

A magyar könyv Erdélyben.

Erdélyben a magyar nyomtatott könyv története és fejlődése olyan régi, mint maga a könyvnyomtatás. Az ősi kollegiumok könyvtárai hűen őrzik ezt a dicsőséges multat.

A XIX. század közepén vette kezdetét nagyobb mértékben az egyesületi és egyéb közkönyvtárak alapítása, melyek szélesebb rétegek szellemi igényeit igyekeztek kielégíteni.

A XX. század első éveiben a magyar állams különböző társadalmi intézmények nagy erővel fogtak hozzá népkönyvtárak alapításához, melyek az iskolán kívüli népművelés és népnevelés célját szolgálták.

A magyar könyvnek ezt a hatalmas, szerteágazó szervezetét utoljára a Múzeumok és Könyvtárak Országos felügyelősége 1912–1913-ban vette számba s arról a Magyar Minerva V. kötete számol be, mely már a háború alatt, 1915-ben látott napvilágot.

Tizenhét esztendőn keresztül tehát az erdélyi magyar könyv szervezete gondozás és felügyelet nélkül a sorsra volt bízva. Ez a sors pedig ezalatt az idő alatt mostohább volt hozzá, mint bármikor azelőtt, viharos századokban. Amit a háború meghagyott, azt a féltékenység és nemzeti elfogultság tette ki súlyos viszontagságoknak.

Az a számbavétel, mely itt következik, az uttörés minden nehézségével küzdött, amit eléggé magyaráz az, hogy minden hivatalos segítség nélkül, tisztára társadalmi erőkből történt. Ezek az erők pedig egyfelől elgyengültek, másfelől nem eléggé öntudatosak még azokhoz a feladatokhoz mérten, melyek elé a kisebbségi helyzet, az elnyomottság állítja őket.

Ha ez a számbavétel ezt az öntudatosságot megerősíti s fejlődésének alapot ad, – minden hiányossága mellett is elérte célját.

A) Könyvtárak.

A Romániához csatolt magyar területeken az állami és magánkönyvtárak utolsó számbavétele tudomásunk szerint 1912–1913. években történt.

Az a számbavétel, melyet 1929. év folyamán megejtettünk, természetesen lényegében megváltozott helyzet előtt állott. A könyvtárak jelentős része fölött megszűnt a magyar társadalom ellenőrzése: az állami intézetek könyvtáraitra vonatkozólag teljesen s az állami vagy községi intézmények keretében elhelyezett egyesületi könyvtárokra vonatkozólag legnagyobb részét.

A szóbanforgó területen összesen 355 magyar könyvtárat találtunk. Olyat, melynek méretei s jellege túllépi a népkönyvtárak jellegét. (Ezekről az Évkönyv külön fejezetében van részletesen szó.)

E 355 könyvtár közül 114 felekezeti intézmények, 147 magyar egyesületek, 7 magyar magánosok s 87 a román állam birtokában van.

Hosszas utánjárás – kérdőívek, többszöri sürgetések s újabb kérdőívek – segítségével e számból összesen 234 könyvtárnak mai megváltozott helyzetét sikerült megállapítani. 121 könyvtárra vonatkozólag egy év munkájával sem sikerült újabb adatokat szereznünk. Ezek közül: 47 a román állam, 1 magános és 73 a magyar felekezetek és egyesületek birtokában levő könyvtár.

E 234 könyvtárra vonatkozólag az alábbi adatokat állapítottuk meg:

A könyvtárak állománya volt:	1919	1929	Változás:
Magyar kötet	1,083.166	1,043.707	–39.459
Román kötet	4.948	43.100	+38.152
Egyéb nyelvűek	158.002	168.507	+10.505

A magyar könyvek hiányát legelső sorban az állami intézeteknél kell keresnünk.

A számbavett 40 állami intézeti könyvtárban:

1919-ben volt összesen 245.126 magyar könyv, ebből

1929-ben találtunk összesen 161.604 magyar könyvet.

A hiány tehát 83.522 kötet.

Ez a jelentős mennyiség részben megsemmisült, részben pedig kereskedelmi forgalomba került s nagyrészt kiszállították Erdély területéről.

Ezeket s a háborús viszonyok folytán előállott hiányokat csak részben pótolták a felekezeti intézmények és a magyar egyesületek könyvtárainak beszerzései.

A román könyvek gyarapodásának magyarázatát egyfelől a magyar felekezeti iskolák könyvtárainak előirt beszerzései, másfelől a román intézmények keretében működő magyar egyesületi könyvtáraknak juttatott könyv- és pénzádományok adják, melyeket legnagyobb részben román könyvek beszerzésére kellett fordítani. Így magyarázható például a városi kölcsönkönyvtárként működő aradi Kölcsey-egylet könyvtárának 10.000 román kötetes szaporulata.

Az egyéb nyelvű művek 10.283 kötetes szaporulatát legnagyobb részben a magyar főiskolák (Theológiák) és kisebb részben a középiskolák tanári könyvtárainak beszerzései szolgáltatják.

A beszerzésekre a szóbanforgó 243 könyvtárnak fenntartói összesen 4,216.191 lej fordítottak 1919–1929. közötti időben. Ebből az összegből 1,000.000 lej esik aradi városi kezelésben levő Kölcsey egyesületi könyvtárra, mely összegből, – mint fennebb láttuk, – legnagyobb részben román könyveket szereztek be, 100.000 lej esik a hasonló helyzetben levő Dévai Történelmi és Régészeti Társulat könyvtárára, 271.251 lej pedig a Nagyváradi Nyilvános könyvtárra, mely városi kezelésben áll.

Segélyek formájában 1,142.533 lej kapott az említett 234 könyvtár. Ebben az összegben azonban szintén szerepel az aradi Kölcsey-egylet könyvtárának román beszerzéseire adott 1,000.000 lej és a Dévai Történelmi és Régészeti Társulat 100.000 lejes segélye, úgy, hogy magyar könyvbizterzészt szolgáló segélynek mindössze azt a 42.533 lejnyi összeget lehet tekinteni, melyet az említett 234 könyvtár legnagyobb részben magyar testvéregyesületektől kapott.

Az említett könyvtárak nagyrésze nem nyilvános (tanári, kollégiumi, rendházi, magánkönyvtárak). Azokat a könyvtárakat, melyek nyilvánosak, az elmúlt 10 esztendő alatt 200.848 olvasó vette igénybe.

Összehasonlító kimutatás
az erdélyi magyar egyesületi, felekezeti, ifjúsági-
és magánkönyvtáraknak, valamint a román állam
birtokában levő magyar könyvtáraknak
tíz éves változásairól.

Sorszám	A könyvtár neve	Alapítási éve	Magyar kötet		Román kötet		Egyéb kötet	
			1919	1929	1919	1929	1919	1929
1	Abrudbányai Magyar Kaszinó könyvtára	1890	300	400	–	–	–	–
2	Algyógyi Földműves iskola könyvtára							
3	Algyógyi Magyar Kaszinó könyvtára	–	450	489	–	–	300	310
4	Alsójárai Olvasóegylet könyvtára							
5	Apáczai Olvasókör könyvtára	1888	173	173	–	–	–	–
6	Aradi Kereskedők Köre könyvtára							
7	Aradi Kölcsey-Egyesület könyvtára	1882	50000	50000	–	10000	–	–
8	Aradi Katolikus Kör könyvtára	–	–	–	–	–	–	–
9	Aradi Magyar Kaszinó-Egylet könyvtára							
10	Aradi Minorita Rendház könyvtára	1702	2000	2000	–	–	8000	8000
11	Aradi Róm. Kath. gimnázium könyvtára	1919	2000	2000	–	–	–	–
12	Aradi Róm. kath. polgári iskola könyvtára							
13	Aradi volt áll. felsőbb leányiskola könyvtára	–	950	–	–	–	–	–
14	Aradi volt áll. főreáliskola könyvtára	–	3728	3728	–	–	–	–
15	Aradi Kir. kath. főgimnázium könyvtára	–	39753	39753	–	–	–	–
16	Aradi Kereskedelmi és Ipar kamara könyvtára	–	4137	10097	–	1285	–	–
17	Aradi Tanítóképző könyvtára							
18	Aradi Tanítókonviktus könyvtára		1609	4441				
19	Aradi Városi felső kereskedelmi könyvtára	–	2001	2247	–	–	–	–
20	Aradi Közművelődési intézet könyvtára	–	50000	60000	–	–	–	–
21	Aradvidéki Tanítóegyesület könyvtára							
22	Árkosi Olvasóegylet könyvtára	–	–	239	–	–	–	–
23	Balázsfalvi Magyar Kaszinó könyvtára	1886	876	–	–	–	–	–
24	Besztercei Kör könyvtára							
25	Bethleni Társalgó és Olvasóegylet könyvtára	1887	817	638	–	–	–	–
26	Biharbéli Olvasó Iparos Kör könyvtára	1902	377	300	–	–	–	–

Tízéves szaporulat összesen	A könyvtár gyarapítására fizetett összeg	Ha nyilvános a könyvtár, évi forgalma		Segélyek?	Megjegyzés
		olvasók	kötetek		
100	2000	–	–	–	Kaszinó nem működik, könyvtára nincs használatban. Sorsa ismeretlen.
49		25	400	–	Adatokat nem szolgáltatott.
–		30	140	–	Adatokat nem szolgáltatott.
10000	1000000	80000	–	1000000	Könyvtárt. a kath. gimnázium használja. Adatokat nem szolgáltatott.
–		–	–	–	
–		200	–	–	
–		–	–	–	Adatokat nem szolgáltatott.
–		–	–	–	Eladták.
–		–	–	–	Nem használják.
–		–	–	–	Részben használják.
–		–	–	–	Sorsa ismeretlen.
–	–	–	–	–	Sorsa ismeretlen.
–		–	–	–	Le van zárva.
–		–	–	–	Sorsa ismeretlen.
–		25	140	–	
–		–	–	–	Teljesen megsemmisült. Adatokat nem szolgáltatott.
–	5000	70	520	–	
–		80	300	–	

Sorszám	A könyvtár neve	Alapítási éve	Magyar kötet		Román kötet		Egyéb kötet	
			1919	1929	1919	1929	1919	1929
27	Bihardiószegi Népkör könyvtára	1887	800	700	–	–	–	–
28	Billédi Polgári Olvasókör könyvtára							
29	Borosjenői Magyar Kaszinó könyvtára	1893	552	552	–	–	–	–
30	Borosjenői Gyógypedagógiai intézet könyvtára	–	863	380	–	–	–	–
31	Brassói Könyvtáregyesület könyvtára	1924	–	1890	–	30	–	300
32	Brassói Magyar Kaszinó könyvtára	1861	2035	2035	–	–	–	–
33	Brassói Ref. fiufelsőkereskedelmi könyvtára	1919	1294	1448	–	272	95	142
34	Brassói Ref. leánykereskedelmi könyvtára							
35	Brassói Róm. kath. gimnázium könyvtára							
36	Brassói Róm. kath. leány-polgári könyvtára	1908	500	650	–	243	–	–
37	Brassói Ref. leánygimnázium könyvtára	1919	74	303	–	24	–	–
38	Brassói áll. felsőkereskedelmi könyvtára							
39	Brassói áll. főreáliskola könyvtára							
40	Brassói Belvárosi iparostanonc-iskola könyvtára							
41	Brassói Kereskedelmi és Ipar-kamara könyvtára							
42	Csiksomlyói Szt. Ferencrend könyvtára	XVI. sz.	8000	12000	–	–	–	–
43	Csikszeredai Magyar Kaszinó könyvtára	1876	276	430	–	–	–	–
44	Csikszeredai Róm. kath. gimnázium könyvtára	1857	5381	5380	–	332	408	408
45	Csikszeredai Róm. kath. tanítóképző könyvtára	1873	960	1108	–	476	–	–
4+	Csikszeredai Honvédtiszti könyvtár	–	–	–	–	–	–	–
47	Dési Ref. Egyház ifj. könyvtára	1919	4417	4437	–	–	–	–
48	Dési Ref. fiúiskola könyvtára	1828	2580	2580	1	1	2517	2517
49	Dési Magyar Kaszinó könyvtára	1824	3147	2493	–	–	–	–
50	Dési Polgári Kaszinó könyvtára	1880	650	1550	–	–	–	–
51	Dévai Magyar Kaszinó könyvtára	1847	3150	–	–	–	–	–

Tízéves szaporulat összesen	A könyvtár gyarapítására fizetett összeg	Ha nyilvános a könyvtár, évi forgalma		Segélyek?	Megjegyzés
		olvasók	kötetek		
–		100	400	–	Adatokat nem szolgáltatott.
–	3000	–	–	–	
–		–	–	–	
–		780	1560	–	
–		–	–	–	Jelenleg a kath. gimnázium használja.
437	35400	82	916	–	Adatokat nem szolgáltatott. Adatokat nem szolgáltatott.
393	5000	–	–	200 könyv	
253	2100	98	184	–	Sorsa ismeretlen. Sorsa ismeretlen. Sorsa ismeretlen. Sorsa ismeretlen.
4000	60000	–	–	–	
154	10000	179	586	–	
332	41642	260	1224	21642 L.	
594	9500	113	217	59 könyv	
–		–	–	–	Teljesen megsemmisült.
20	5000	90	1500	–	
–		–	–	–	
845	6000	67	2480	–	
900	9000	160	1000	–	
–		–	–	–	1923-ban megszüntették.

Sorszám	A könyvtár neve	Alapítási éve	Magyar kötet		Román kötet		Egyéb kötet	
			1919	1929	1919	1929	1919	1929
52	Dévai főreáliskola könyvtára	–	11400	–	–	–	–	–
53	Dévai Kereskedelmi és Iparkamara könyvtára	–	–	–	–	–	–	–
54	Dévai Polgári leányiskola könyvtára	–	1756	–	–	–	–	–
55	Dévai Tanítóképző könyvtára	–	6811	–	–	–	–	–
56	Dévai Történelmi és régészeti társulat könyvtára	1881	1932	2263	51	1420	52	282
57	Dicsőszentmártoni Ref. Polg. leányiskola könyvtára	–	–	–	–	–	–	–
58	Dicsőszentmártoni Olvasó és Társaskör könyvtára	1875	1600	1600	–	–	–	–
59	Ditrói Kereskedelmi Kör könyvtára	–	–	–	–	–	–	–
60	Ditrói Róm. kath. polgári iskola könyvtára	1928	–	112	–	285	–	–
61	Felsőbányai Olvasóegylet könyvtára	1842	969	1101	–	–	79	79
62	Fogarasi Bornemissza Anna Nőszövetség könyvtára	1903	1230	643	–	–	–	–
63	Fogarasi Ferencrend könyvtára	1780	1905	1986	–	8	773	794
64	Fogarasi Ref. lelkészi könyvtár	–	559	634	–	–	199	199
65	Fogarasi volt áll. főgimnázium könyvtára	–	5442	5443	–	–	–	–
66	Gátaljai Olvasóegylet könyvtára	–	–	–	–	–	–	–
67	Gernyeszeg – Gróf Teleki Domokos könyvtára	Ismeretlen	3000	3000	–	100	3000	3000
68	Gyergyóalfalui R. K. Polgári iskola könyvtára	–	–	–	–	–	–	–
69	Gyergyószentmiklósi Kaszinó könyvtára	1864	970	–	–	–	–	–
70	Gyergyószentmiklósi Kereskedői kör könyvtára	1891	294	294	–	–	–	–
71	Gyergyószentmiklósi Ipartestület könyvtára	1926	265	391	–	–	–	–
72	Gyergyószentmiklósi R. K. polgári iskola könyvtára	–	–	–	–	–	–	–
73	Gyergyószentmiklósi R. K. tanítóegyesület könyvtára	–	–	–	–	–	–	–
74	Gyergyószentmiklósi áll. főgimnázium könyvtára	–	2534	–	–	–	–	–
75	Gyergyóvidéki Gazdasági Egyesület könyvtára	1896	59	64	–	–	–	–
76	Gyulafehérvári Alsófehérvármegyei Tört. Rég. Egy. könyvtára	1887	5000	5000	–	–	–	–

Tízéves szaporulat összesen	A könyvtár gyarapítására fizetett összeg	Ha nyilvános a könyvtár, évi forgalma		Segélyek?	Megjegyzés
		olvasók	kötetek		
–		–	–	–	Román intézet használja.
–		–	–	–	Uj alakulat, nincs még könyvtára.
–		–	–	–	Nincs használatban.
–		–	–	–	Állami tanítóképző birtokában.
1930	100000	–	–	100000	Adatokat nem szolgáltatott.
–		–	–	–	Adatokat nem szolgáltatott.
–	1500	74	430	–	
132	400	24	721	–	
–		7	200	–	
110		–	–	–	
75	5000	–	–	–	
1		–	–	–	
–		–	–	–	Adatokat nem szolgáltatott.
–		–	–	–	Adatokat nem szolgáltatott.
–		–	–	–	Könyvtára már nincs meg.
294	22600	187	598	–	
126	30000	280	340	–	Adatokat nem szolgáltatott.
–		–	–	–	Adatokat nem szolgáltatott.
–		–	–	–	A könyvtárt elosztogatták.
5	–	–	–	Ajándékok útján szaporodik.	
–		–	–	–	

Sorszám	A könyvtár neve	Alapítási éve	Magyar kötet		Román kötet		Egyéb kötet	
			1919	1929	1919	1929	1919	1929
77	Gyulafehérvári Battyháneum könyvtára	1794	46000	46000	–	–	–	–
78	Gyulafehérvári Papnövelde könyvtára							
79	Gyulafehérvári R. k. gimnázium könyvtára	1790	15679	18414	–	1709	373	401
80	Gyulafehérvári R. k. polgári leányiskola könyvtára	1895	765	880	–	279	59	67
81	Gyulafehérvári Kereskedelmi és Iparkamara könyvtára	–	–	–	–	–	–	–
82	Herkulesfürdői Igazgatóság könyvtára	1860	1640	1740	–	–	–	–
83	Hidalmási Kaszinó könyvtára	1906	600	360	–	–	–	–
84	Hosszúfalusi áll. polg. iskola könyvtára							
85	Karánsebesi áll. főgimnázium könyvtára							
86	Kunfalui R. k. polg. iskola könyvtára	1919	22	385	–	218	–	–
87	Kézdivásárhelyi Magyar Kaszinó könyvtára	1842	2447	2589	–	–	89	89
88	Kézdivásárhelyi Kereskedők Egyes. könyvtára	1884	830	1010	–	–	–	–
89	Kézdivásárhelyi R. K. gimn. tanári könyvtára	1862	3926	4039	3	135	448	472
90	Kézdivásárhelyi R. K. gimn. ifjúsági könyvtára	1890	1978	2668	–	187	–	–
91	Kézdivásárhelyi Vegyes Ipartársulat könyvtára							
92	Kisjenői Kaszinó könyvtára							
93	Kolozsvári Báthory-Apor Szeminárium könyvtára	XVIII. sz.	1224	1224	–	–	–	–
94	Kolozsvári Calazantinum könyvtára	1894						
95	Kolozsvári E. G. E. könyvtára	1844	1115	1243	54	56	1866	1866
96	Kolozsvári E. K. E. könyvtára	1897	3000	3600	–	–	–	–
97	Kolozsvári E. M. E. könyvtára	1859	176779	179964	–	–	–	–
98	Kolozsvári Iparosegyesület könyvtára	1860	2341	4094	–	49	20	40
99	Kolozsvári Mariánum könyvtára	1911	1714	1966	–	874	10	60
100	Kolozsvári Mária-Valéria Árvaház könyvtára	1873	127	127	–	–	–	–
101	Kolozsvári Magyar Színház könyvtára	1792	–	–	–	–	–	–
102	Kolozsvári Magyar Zenekonzervatórium könyvtára	1924	–	11	–	–	–	72

Tízéves szaporulat összesen	A könyvtár gyarapítására fizetett összeg	Ha nyilvános a könyvtár, évi forgalma		Segélyek?	Megjegyzés
		olvasók	kötetek		
–		80	–	–	Adatokat nem szolgáltatott.
4472	213147	255	3021	Akadémiai kiadványokat ingyen.	
402	8000	80	1255	Állam adott román könyveket.	
–		–	–	–	Uj alakulat, még nincs könyvtára.
1000		–	–	–	
–		–	–	–	Sorsa ismeretlen.
					Sorsa ismeretlen.
581	6500	85	478	Könyveket adott az EME és Casa Școalelor.	
142	54446	1650	3796	–	
180	14000	110	500	–	
257	37724	00	220	–	
137	21024	160	1800	–	Adatokat nem szolgáltatott.
–		125	–	–	Adatokat nem szolgáltatott.
–		–	–	–	Ujjáalakult 1924-ben.
1996	16000	118	88	–	Haboru alatt Pestre költözött.
600		300	400	–	
3185		92325	13915	–	
1822	350000	300	15000	–	
1176		360	–	–	
–		35	–	–	
–		–	–	–	Az 1919 óta műsorra tűzött darabok kéziratait tartalmazza.
–	11200	–	–	–	

Sorszám	A könyvtár neve	Alapítási éve	Magyar kötet		Román kötet		Egyéb kötet	
			1919	1929	1919	1929	1919	1929
103	Kolozsvári Nemzeti Kaszinó könyvtára	–	1232	1270	–	–	–	–
104	Kolozsvári Orosz Endre magánkönyvtára	1879	5000	2000	–	–	–	–
105	Kolozsvári „Összhang” könyvtára							
106	Kolozsvári R. K. gimn. tanári könyvtára	1579	40021	39562	4000	5928	–	–
107	Kolozsvári R. K. gimn. ifjúsági könyvtára	1800	4285	4142	–	1226	–	–
108	Kolozsvári Ref. gimn. tanári könyvtára	XVII. sz.	50000	50201	–	–	–	–
109	Kolozsvári Ref. gimn. ifjúsági könyvtára	1830	4403	4403	–	1526	–	–
110	Kolozsvári Ref. Theológia könyvtára	1895	23692	29774	–	292	–	–
111	Kolozsvári Ref. Leánygimn. tanári könyvtára	1919	231	4000	14	265	–	–
112	Kolozsvári Ref. Leánygimn. ifjúsági könyvtára	1919	1939	2224	–	–	–	–
113	Kolozsvári Unit. koll. tanári könyvtára	XVI. sz.	35000	35000	–	–	–	–
114	Kolozsvári Unit. koll. ifjúsági könyvtára	1929	1895	2555	–	546	58	58
115	Kolozsvári Uri Kaszinó könyvtára	–	1232	1270	–	–	–	–
116	Kolozsvári Áll. fa- és fémipariskola könyvtára							
117	Kolozsvári Áll. felsőbb leányiskola könyvtára							
118	Kolozsvári Áll. tanítóképzőkönyvtára							
119	Kolozsvári Áll. tanítónőképzőkönyvtára							
120	Kolozsvári Áll. Zenekonzervatórium könyvtára							
121	Kolozsvári Gazdasági Akadémia könyvtára							
122	Kolozsvári Javitóintézet könyvtára.							
123	Kolozsvári Kereskedelmi Akadémia könyvtára	–	5204	5080	–	–	–	–
124	Kolozsvári Kereskedelmi és Iparkamara könyvtára							
125	Kolozsvári Siketnéma Intézet könyvtára							
126	Kolozsvári Távirda- és postai könyvtára							
127	Kolozsvári Tudományegyetem könyvtára							

Sorszám	A könyvtár neve	Alapítási éve	Magyar kötet		Román kötet		Egyéb kötet	
			1919	1929	1919	1929	1919	1929
128	Kolozsvár–Ugron István magánkönyvtára	Ismeretlen	793	866	–	–	1586	1732
129	Kóródszentmártoni Olvasóegylet könyvtára	1904	400	400	–	–	–	–
130	Kőhalmi Kulturális Kör könyvtára	1926	–	226	–	14	–	–
131	Kőrösbányai Ferencrend könyvtára	1764	563	603	–	2	142	145
132	Kőrösbányai Kaszinó könyvtára							
133	Krasznai Kaszinó könyvtára	1881	407	604	–	–	–	–
134	Lippai Polgári Olvasókör könyvtára	1905	270	170	–	–	285	250
135	Lippai R. K. polgári iskola könyvtára							
136	Lippai Társaskör könyvtára	1890	510	510	–	–	18	18
137	Lippai Felsőkereskedelmi isk. könyvtára							
138	Lovrini Olvasókör könyvtára	1904	180	?	–	–	–	–
139	Lugosi Kaszinóegylet könyvtára							
140	Lugosi Áll. főgimn. könyvtára	–	14156	–	–	–	–	–
141	Lugosi Kereskedelmi és Ipar-kamara könyvtára	–	–	–	–	–	–	–
142	Marosvásárhelyi Közművelődési Ház könyvtára							
143	Marosvásárhelyi Magyar Kaszinó könyvtára	1833	2183	3165	3	3	314	311
144	Marosvásárhelyi Gazdasági Egyesület könyvtára							
145	Marosvásárhelyi Magyar Iparosok Egyes. könyvtára	1924	–	1123	–	–	–	–
146	Marosvásárhelyi R. K. gimn. tanári könyvtára	1851	6013	6399	2	71	709	765
147	Marosvásárhelyi R. K. gimn. ifjúsági könyvtára	1855	3625	4204	–	420	–	–
148	Marosvásárhelyi R. K. leány-polgári könyvtára							
149	Marosvásárhelyi Ref. gimn. tanári könyvtára	1557	31956	34052	7	247	–	–
150	Marosvásárhelyi Ref. gimn. ifjúsági könyvtára	–	1292	781	14	503	–	–
151	Marosvásárhelyi Teleki Théka könyvtára	1789	500	500	–	–	39500	39500
152	Marosvásárhelyi Áll. Tanítóegyesület könyvtára	ismeretlen	1332	1332	–	–	–	–

Tízéves szaporulat összesen	A könyvtár gyarapítására fizetett összeg	Ha nyilvános a könyvtár, évi forgalma		Segélyek?	Megjegyzés
		olvasók	kötetek		
400		–	–	–	
–		–	–	–	1923 óta nem nyilvános.
–	10000	40	240	–	
45	10000	–	–	–	
197	21218	58	3218	–	Adatokat nem szolgáltatott.
–	10000	40	200	–	
–		149	450	–	Adatokat nem szolgáltatott.
–				–	Sorsa ismeretlen.
–		–	–	–	A magyar könyvek használata háttérbe szorult.
–		–	–	–	Adatokat nem szolgáltatott.
–		–	–	–	Egy részét a könyvtárnak áruba bocsátották.
–		–	–	–	Uj alakulat, még nincs könyvtára.
–				–	Adatokat nem szolgáltatott.
982	60000	98	2300	–	
–				–	Adatokat nem szolgáltatott.
1123	60000	98	2300	–	
518	12500	–	–	–	
999	30690	195	765	–	
–				–	Adatokat nem szolgáltatott.
2430		300	400	–	
489	10000	120	500	–	
–	200000	–	–	–	
–		–	–	–	A ref. kollégiumban lesz elhelyezve.

Sorszám	A könyvtár neve	Alapítási éve	Magyar kötet		Román kötet		Egyéb kötet	
			1919	1929	1919	1929	1919	1929
153	Marosvásárhelyi Kereskedelmi és Iparkamara könyvtára	–	1315	1315	–	–	–	–
154	Marosvásárhelyi Tanitói és Gyermek könyvtár	1904	830	830	–	–	–	–
155	Marosvásárhelyi Városi kereskedelmi könyvtára	–	1286	312	–	–	–	–
156	Marosludas–br. Bánffy László könyvtára							
157	Marosujvári Magyar Kaszinó könyvtára							
158	Marosujvári Polgári Kör könyvtára							
159	Máramarosszigeti Magyar Kaszinó könyvtára							
160	Máramarosszigeti Muzeum Egyesület könyvtára							
161	Máramarosszigeti Polgári Kör könyvtára							
162	Máramarosszigeti R. K. polgári leányiskola tan. könyvt.	1863	300	340	–	28	–	15
163	Máramarosszigeti R. K. polgári leányiskola ifj. könyvt.	1896	668	668	–	210	–	–
164	Nagyajtai Polgári Olvasó Egyesület könyvtára	1897	302	302	–	–	–	–
165	Nagybányai Iparos ifj. Önképző Egyesület könyvtára	1892	504	650	–	2	–	–
166	Nagybányai Kaszinó könyvtára	1863	2100	900	500	500	–	–
167	Nagybányai Kath. Legényegyesület könyvtára	–	–	–	–	–	–	–
168	Nagybányai Polgári Olvasókör könyvtára	1869	1650	2790	–	10	–	–
169	Nagybányai Áll. főgimnázium könyvtára							
170	Nagybányai Városi könyvtár							
171	Nagybányai Városi Muzeum könyvtára							
172	Máramarosszigeti Ref. főisk. könyvtára							
173	Máramarosszigeti Kir. kath. gimnázium könyvtára							
174	Máramarosszigeti Felsőbb leányiskola könyvtára							
175	Máramarosszigeti Tanítóképző könyvtára							
176	Máriaradnai Ferencrend könyvtára							
177	Nagyenyedi Iparos Önképzőkör könyvtára	1888	1810	1251	–	–	103	103

Tízéves szaporulat összesen	A könyvtár gyarapítására fizetett összeg	Ha nyilvános a könyvtár, évi forgalma		Segélyek?	Megjegyzés
		olvasók	kötetek		
–		–	–	–	
–		–	–	–	
–		–	–	–	Adatokat nem szolgáltatott.
					Adatokat nem szolgáltatott.
					Adatokat nem szolgáltatott.
					Adatokat nem szolgáltatott.
					Adatokat nem szolgáltatott.
68	3000	–	–	–	
210	2800	220	548	–	
38		–	–	–	
148	4000	80	480	–	
–		12	80	–	
–		–	–	–	Megszűnt.
1220	30000	150	1600	–	
					Sorsa ismeretlen.
					Sorsa ismeretlen.
					Sorsa ismeretlen.
					Sorsa ismeretlen.
					Sorsa ismeretlen.
					Sorsa ismeretlen.
					Sorsa ismeretlen.
					Adatokat nem szolgáltatott. 1922-ben állománya 1000 magyar kötet volt.
251	8300	156	500	–	

Sorszám	A könyvtár neve	Alapítási éve	Magyar kötet		Román kötet		Egyéb kötet	
			1919	1929	1919	1929	1919	1929
178	Nagyenyedi Magyar Kaszinó könyvtára	1832	2144	2266	–	–	240	240
179	Nagyenyedi Minorita Rendház könyvtára	1728	1513	1513	–	35	–	–
180	Nagyenyedi Bethlen koll. tan. könyvtára	1622	41322	42404	–	432	–	–
181	Nagyenyedi Bethlen koll. ifj. könyvtára	ismeretlen	2442	2572	–	120	–	–
182	Nagyilondai Olvasóegylet könyvtára	1882	400	200	–	–	–	–
183	Nagykárolyi Magyar Kaszinó könyvtára							
184	Nagykárolyi Múzeum könyvtára							
185	Nagykárolyi Piarista Rendház könyvtára							
186	Nagykárolyi Polgári Olvasókör könyvtára	1868	2500	3200	–	–	–	–
187	Nagykárolyi volt Kath. főgimnázium könyvtára							
188	Nagyszalontai Arany János Önképző könyvtára							
189	Nagyszalontai Kereskedők Köre könyvtára							
190	Nagyszalontai Magyar Kaszinó könyvtára							
191	Nagyszalontai Áll. főgimn. könyvtára							
192	Nagyszebeni Magyar Iparos ifj. Egylet könyvtára							
193	Nagyszebeni Magyar Polgári Kör könyvtára	1837	–	6000	–	–	–	–
194	Nagyszebeni Szt. Ferencrendi intézet tanári könyvtára	1864	3867	3970	15	324	1090	1250
195	Nagyszebeni Ferencrendi intézet ifju. könyvtára	1864	2182	2197	–	150	55	80
196	Nagyszebeni Terézianum tan. könyvtára	1879	900	900	10	100	58	58
197	Nagyszebeni Terézianum ifj. könyvtára	1879	800	1200	10	100	40	40
198	Nagyszebeni Áll. főgimn. könyvtára							
199	Nagyszebeni Kereskedelmi és iparkamara könyvtára	–	–	–	–	–	–	–
200	Nagyszentmiklósi Polgári Társaskör könyvtára	–	–	–	–	–	–	–
201	Nagyszentmiklósi Munkás-gimnázium könyvtára							

Tízéves szaporulat összesen	A könyvtár gyarapítására fizetett összeg	Ha nyilvános a könyvtár, évi forgalma		Segélyek?	Megjegyzés
		olvasók	kötetek		
122	1500	200	2600	4000	
35		–	–	–	
1514	43000	–	–	–	Impériumváltás óta nem nyilvános.
250	32000	63	417	–	
–		–	–	–	
					Adatokat nem szolgáltatott.
					Adatokat nem szolgáltatott.
					Adatokat nem szolgáltatott.
1000	50000	150	–	–	
					Adatokat nem szolgáltatott.
					Adatokat nem szolgáltatott.
					Adatokat nem szolgáltatott.
					Adatokat nem szolgáltatott.
					Sorsa ismeretlen.
					Adatokat nem szolgáltatott.
–	5000	39	5000	–	
572	29433	–	–	–	
191	13112	200	1800	–	
90		–	–	Ajándékozás	
490		59	412	Ajándékozás	
					Sorsa ismeretlen.
–		–	–	–	Uj alakulat, nincs könyvtára.
–		–	–	–	1919-ben megszűnt.
					Sorsa ismeretlen.

Sorszám	A könyvtár neve	Alapítási éve	Magyar kötet		Román kötet		Egyéb kötet	
			1919	1929	1919	1929	1919	1929
202	Nagyvárad Gazdasági Egyesület könyvtára							
203	Nagyvárad Kath. Kör könyvtára							
204	Nagyvárad Magyar Kaszinó könyvtára							
205	Nagyvárad Ort. zsidó fiu- és leánygimn. tan. könyvtára	1901	500	492	–	120	140	134
206	Nagyvárad Ort. zsidó fiu- és leánygimn. ifj. könyvtára	1901	600	600	–	556	–	–
207	Nagyvárad Premontrei gimn. könyvtára	1851	5150	5339	–	89	2103	2217
208	Nagyvárad Régész és tört. egyesület könyvtára							
209	Nagyvárad R. K. püspöki könyvtár	Ismeretlen	8925	11025	10	20	23765	38845
210	Nagyvárad R. K. tanítóképző könyvtára	1858	862	1471	–	250	–	–
211	Nagyvárad R. K. Óvónőképző tan. könyvtára	1891	461	470	–	210	–	–
212	Nagyvárad R. K. Óvónőképző ifj. könyvtára	1891	540	550	–	130	–	–
213	Nagyvárad R. K. Polgári (Immaculata) tan. könyvtára	1894	522	522	–	277	–	–
214	Nagyvárad R. K. Polgári (Immaculata) ifj. könyvtára	1894	896	1046	–	–	–	–
215	Nagyvárad R. K. Polgári (Orsolya) könyvtára							
216	Nagyvárad R. K. Polgári (Ujváros) könyvtára							
217	Nagyvárad Ref. Kör könyvtára	1907	414	1074	–	–	–	–
218	Nagyvárad Ref. Leányiskola könyvtára							
219	Nagyvárad Szt. József Intézet könyvtára	1897	1200	1271	–	22	576	576
220	Nagyvárad Ujságíró Klub könyvtára	1926	–	200	–	100	–	300
221	Nagyvárad Unió Klub könyvtára							
222	Nagyvárad Áll. főreáliskola könyvtára							
223	Nagyvárad Honvédhadapródiskola könyvtára	–	10244	–	–	–	–	–
224	Nagyvárad Jogakadémia könyvtára							
225	Nagyvárad Kereskedelmi és Iparkamara könyvtára							

Tízéves szaporulat összesen	A könyvtár gyarapítására fizetett összeg	Ha nyilvános a könyvtár, évi forgalma		Segélyek?	Megjegyzés
		olvasók	kötetek		
					Adatokat nem szolgáltatott.
					Adatokat nem szolgáltatott.
					Adatokat nem szolgáltatott.
120	11400	-	-	-	
556	16080	-	-	-	
537	52852	-	-	-	
					Adatokat nem szolgáltatott.
7190		-	-	-	
859	100000	86	-	-	
219	1400	-	-	-	
140	900	160	-	-	
277		-	-	-	
150		-	-	Ajándékozás	
					Adatokat nem szolgáltatott.
					Adatokat nem szolgáltatott.
660	17899	92	1232	-	
					Adatokat nem szolgáltatott.
93	17000	-	-	-	
600		-	-	-	
					Adatokat nem szolgáltatott.
					Sorsa ismeretlen.
-		-	-	-	Megsemmisítették.
					Sorsa ismeretlen.
					Sorsa ismeretlen.

Sorszám	A könyvtár neve	Alapítási éve	Magyar kötet		Román kötet		Egyéb kötet	
			1919	1929	1919	1929	1919	1929
226	Nagyvárad Nyilvános könyvtár	1911	22913	28245	–	6070	7000	7337
227	Nagysámi Olvasóegylet könyvtára							
228	Naszódi Magyar Társalkodó Egylet könyvtára							
229	Nyárádszeredai Magyar Kaszinó könyvtára	1865	400	445	–	–	–	–
230	Nyárádszeredai Iparos és Polgári Kör könyvtára							
231	Oraviczai Kaszinó könyvtára							
232	Orsovai Ker. Egylet Ifj. könyvtára							
233	Perjámosi Magyar Társaskör könyvtára							
234	Perjámosi Polgári Kör könyvtára							
235	Perjámosi R. K. polg. leányiskola könyvtára							
236	Petrozsényi Kaszinó könyvtára	–	680	680	–	30	–	–
237	Petrozsényi R. K. polg. isk. ifj. tanári könyvtára	1905	106	155	–	165	3	3
238	Petrozsényi R. K. isk. ifj. könyvtára	1905	159	308	–	114	5	5
239	Petrozsényi Áll. főgimnázium könyvtára	–	6041	2500	–	–	–	–
240	Resiczai Kaszinó Egylet könyvtára	1910	1200	1366	–	46	14	14
241	Segesvári Magyar Kaszinó könyvtára							
242	Segesvári Magyar Polgári Kör könyvtára	1898	473	581	–	–	–	–
243	Segesvári Magyar Műkedvelők könyvtára							
244	Sepsibodoki Olvasókör könyvtára	–	–	–	–	–	–	–
245	Piskii Polgári Olvasókör könyvtára	1892	817	817	–	226	216	216
246	Sepsiszentgyörgyi Ref. koll. tanári könyvtára	1859	20301	20835	–	347	–	–
247	Sepsiszentgyörgyi Ref. koll. ifj. könyvtára	1859	2547	2506	–	406	–	–
248	Sepsiszentgyörgyi Székely Nemzeti Múzeum könyvtára							

Tízéves szaporulat összesen	A könyvtár gyarapítására fizetett összeg	Ha nyilvános a könyvtár, évi forgalma		Segélyek?	Megjegyzés
		1919	1929		
11739	271251	12000	18000	–	Adatokat nem szolgáltatott. Adatokat nem szolgáltatott.
45	6000	50	–	–	Adatokat nem szolgáltatott. Adatokat nem szolgáltatott. Adatokat nem szolgáltatott. Adatokat nem szolgáltatott. Adatokat nem szolgáltatott. Adatokat nem szolgáltatott.
110	–	–	–	–	
213	5870	–	–	4890 L.	
261	16870	120	3360	–	
–	–	–	–	–	
226	59000	205	8319	–	Adatokat nem szolgáltatott.
108	10000	95	450	–	Adatokat nem szolgáltatott.
–	–	–	–	–	A községben nincs könyvtár.
–	–	240	–	–	
881	107730	–	–	–	
441	38303	–	–	–	Adatokat nem szolgáltatott.

Sorszám	A könyvtár neve	Alapítási éve	Magyar kötet		Román kötet		Egyéb kötet	
			1919	1929	1919	1929	1919	1929
249	Sepsiszentgyörgyi Áll. tanító-képző könyvtára	–	–	–	–	–	–	–
250	Sepsiszentgyörgyi Fiu árva-és szeretetház könyvtára	–	–	–	–	–	–	–
251	Siményfalvai Kath. Kör könyvtára	1895	450	450	–	–	–	–
252	Szamosujvári Örmény kath. egyház könyvtára	1720	4150	4150	–	–	–	–
253	Szamosujvári Örmény Múzeum könyvtára	1904	870	1760	30	35	206	242
254	Szamosujvári Társalkodó Egyesület könyvtára	1860	1497	1497	–	–	–	–
255	Szamosujvári Áll. főgimn. könyvtára	–	12477	12477	–	–	–	–
256	Szamosujvári Javitóintézet könyvtára	–	205	–	–	–	–	–
257	Szászrégeni Polgári Olvasókör könyvtára	1903	695	1264	–	–	9	29
258	Szászrégeni R. K. polgári leányisk. tan. könyvtára	1870	212	212	–	182	30	30
259	Szászrégeni R. K. polgári leányisk. ifj. könyvtára	1870	150	188	–	198	20	20
260	Szászsebesi Magyar Kaszinó könyvtára	1906	1100	1800	–	–	50	90
261	Szászvárosi Iparos és Munkás könyvtár	1890	120	120	–	–	30	30
262	Szászvárosi Magyar Kaszinó könyvtára	1866	1033	1420	–	–	–	–
263	Szászvárosi Ref. Kun-koll. könyvtára	1565	7000	7000	100	100	1900	1900
264	Szászvárosi Áll. polg. iskola könyvtára	–	–	–	–	–	–	–
265	Szatmári Kölcsey Kör könyvtára	–	–	–	–	–	–	–
266	Szatmári püspöki könyvtár	1804	2000	2200	–	–	2800	2800
267	Szatmári R. K. tanítónő-képző tan. könyvtára	1857	1606	1648	–	222	279	283
268	Szatmári R. K. tanítónőképző ifj. könyvtára	1857	1603	1675	–	–	–	–
269	Szatmári R. K. leánygimnázium tan. könyvtára	1924	1276	1728	–	–	–	–
270	Szatmári R.K. leánygimnázium ifj. könyvtára	1919	42	842	26	605	–	–
271	Szatmári R. K. polgári leányiskola könyvtára	–	–	–	–	–	–	–

Tízéves szaporulat összesen	A könyvtár gyarapítására fizetett összeg	Ha nyilvános a könyvtár, évi forgalma		Segélyek?	Megjegyzés
		olvasók	kötetek		
–	–	–	–	–	Jelenleg egy része a Școala Normala de fete-nél megvan. Adataink szerint könyvtára nem is volt.
–	–	–	–	–	
–	–	–	–	–	
600	–	–	–	–	Jelenleg az Iparos Egylet használja.
866	–	–	–	–	
–	–	70	600	–	Megsemmisítették.
–	–	–	–	–	
–	–	–	–	–	Nagyrészt a kolozsvári ref. leánygimnáziumnak adta át. Jelenleg a rk. zárdában van rendetlen állapotban. Adatokat nem szolgáltatott.
589	5016	56	624	–	
182	1000	–	–	120 kötet ajándék.	
226	4000	70	400	–	
740	10000	66	500	–	
30	–	120	–	–	
387	30000	–	–	–	
–	–	–	–	–	
–	–	–	–	–	
200	–	–	–	–	
268	–	–	–	–	
72	10000	60	360	–	
452	20220	–	–	–	
1379	–	311	4976	–	A leánygimnázium könyvtárát használta.
–	–	–	–	–	

Sorszám	A könyvtár neve	Alapítási éve	Magyar kötet		Román kötet		Egyéb kötet	
			1919	1929	1919	1929	1919	1929
272	Szatmári Ref. fiugimn. tanári könyvtára	1600	9800	9886	3	72	4900	4948
273	Szatmári Ref. fiugimn. ifj. könyvtára	1890	3194	3636	–	163	–	–
274	Szatmári Ref. tanítóképző könyvtára							
275	Szatmári Ref. tanítónőképző könyvtára							
276	Szatmári Társaskör könyvtára							
277	Szatmári Széchenyi Társulat könyvtára							
278	Szatmári Gazdasági Egylet könyvtára							
279	Székelyhidi Iparosegylet könyvtára	1908	400	600	–	–	–	–
280	Székelyhidi Polgári Egylet könyvtára	1890	616	616	–	–	–	–
281	Székelykereszturi Magyar Kaszinó könyvtára	1927	–	1062	–	–	–	3
282	Székelykereszturi Unit. gimn. tan. könyvtára							
283	Székelykereszturi Unit. gimn. ifj. könyvtára							
284	Székelykereszturi Áll. tanítóképző könyvtára							
285	Székelyudvarhelyi Kereskedői Társulat könyvtára	1901	506	945	–	–	163	163
286	Székelyudvarhelyi Polgári Ön-képző Egylet könyvtára	1890	1131	2075	–	–	–	–
287	Székelyudvarhelyi R. K. gimn. tanári könyvtára	1653	8824	8824	–	176	–	–
288	Székelyudvarhelyi R. K. gimn. ifj. könyvtára	1653	2274	2006	–	352	6	6
289	Székelyudvarhelyi Ref. koll. tan. könyvtára	1676	13407	14111	30	80	3627	3627
290	Székelyudvarhelyi Ref. koll. ifj. könyvtára	1840	1800	1872	50	342	547	547
291	Székelyudvarhelyi Áll. főreál-iskola könyvtár							
292	Szilágysomlyói Magyar Kaszinó könyvtára							
293	Szilágysomlyói Minorita Rendház könyvtára	1735	640	–	–	–	–	–
294	Szilágysomlyói Polgári Olvasókör könyvtára							
295	Szilágysomlyói R. K. leány-gimn. tan. könyvtára	1912	211	221	5	5	68	68
296	Szilágysomlyói R. K. leány-gimn. ifj. könyvtára	1910	360	426	10	58	22	22

Tízéves szaporulat összesen	A könyvtár gyarapítására fizetett összeg	Ha nyilvános a könyvtár, évi forgalma		Segélyek?	Megjegyzés
		olvasók	kötetek		
203	3808	–	–	–	
605	1270	142	2650	–	
					Adatokat nem szolgáltatott.
					Adatokat nem szolgáltatott.
					Adatokat nem szolgáltatott.
					Adatokat nem szolgáltatott.
200	4000	500	–	–	
–		–	–	–	
–	80000	80	1200	–	
					Adatokat nem szolgáltatott.
					Adatokat nem szolgáltatott.
					Sorsa ismeretlen.
602	20158	60	4251	–	
944	18920	2450	2820	–	
802	20483	–	–	–	
692	19259	210	840	–	
986	20000	–	–	–	
310	10000	200	947	–	
					Sorsa ismeretlen.
					Adatokat nem szolgáltatott.
–		–	–	–	Teljesen megsemmisült.
78	32000	–	–	–	
114	15000	120	35	–	

Sorszám	A könyvtár neve	Alapítási éve	Magyar kötet		Román kötet		Egyéb kötet	
			1919	1929	1919	1929	1919	1929
297	Szovátai Iparos Egylet könyvtára	1919	20	160	–	–	–	–
298	Tasnádi Kaszinó Egylet könyvtára	1837	800	800	–	–	–	–
299	Temesvár Erzsébetvárosi Társaskör könyvtára	–	1183	1183	–	–	–	–
300	Temesvár Gyárvárosi Társaskör könyvtára	1844	4687	4687	–	–	–	–
301	Temesvár Józsefvárosi Társaskör könyvtára	1878	3617	3617	–	–	–	–
302	Temesvári Arany János társaság könyvtára	1903	860	860	–	–	–	–
303	Temesvári Kereskedelmi Egyesület könyvtára							
304	Temesvári R. K. leánygimn. tan. könyvtára	1900	493	438	–	52	123	123
305	Temesvári R. K. leánygimn. ifj. könyvtára	1909	956	640	–	60	175	184
306	Temesvári Kegyesrendi gimn. könyvtára							
307	Temesvári R. K. tanítóképző könyvtára							
308	Temesvári Tört. és Régész. muz. könyvtára							
309	Temesvári Természettudományi Társulat könyvtára	–	7000	7000	–	–	5000	5000
310	Temesvári Vasutasok dal- és zeneegylet könyvtára	–	2500	2500	–	–	2500	2500
311	Temesvári Haladás Kör könyvtára	1913	980	980	–	–	–	–
312	Temesvári Papnevelde könyvtára	1853	2500	2500	–	–	2500	2500
313	Temesvári Városi könyvtár	1895	30000	31000	–	–	34000	34000
314	Temesvári Délvidéki Kaszinó könyvtára	–	6000	–	–	–	–	–
315	Temesvári Áll. fa- és fémipar iskola könyvtára	1880	3012	–	–	–	–	–
316	Temesvári Áll. felsőbb leány iskola könyvtára	1884	4785	–	–	–	–	–
317	Temesvári Áll. főgimnázium könyvtára	1897	9275	–	–	–	–	–
318	Temesvári Áll. főreáliskola könyvtára	1870	10478	–	–	–	–	–
319	Temesvári Áll. tanítóképző könyvtára	1871	7105	–	–	–	–	–

Tízéves szaporulat összesen	A könyvtár gyarapítására fizetett összeg	Ha nyilvános a könyvtár, évi forgalma		Segélyek?	Megjegyzés
		olvasók	kötek		
140	6000	-	-	-	
400	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	
54	3180	-	-	-	Adatokat nem szolgáltatott.
90	6200	122	-	-	Adatokat nem szolgáltatott. Adatokat nem szolgáltatott. Sorsa ismeretlen.
-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	
560	-	-	-	-	1922-ben elkótyavetyélték.
-	-	-	-	-	Nagyrésze elkallódott.
-	-	-	-	-	Nagyrésze elveszett.
-	-	-	-	-	El vannak zárva.
-	-	-	-	-	Német liceumban használják.
-	-	-	-	-	A magyar könyvek polcokon hevernek.

Sorszám	A könyvtár neve	Alapítási éve	Magyar kötet		Román kötet		Egyéb kötet	
			1919	1929	1919	1929	1919	1929
320	Temesvári Kereskedelmi és Iparkamara könyvtára	1850	7911	7618	–	–	–	–
321	Temesvári Postaigazgatóság könyvtára	–	1379	–	–	–	–	–
322	Temesvári Siketnéma Intézet könyvtára	1893	1054	–	–	–	–	–
323	Temesvári Vakok Intézetének könyvtára	1909	147	–	–	–	–	–
324	Temesvári Városi kereskedelmi isk. könyvtára	1899	2516	2516	–	–	–	–
325	Tenkei Kaszinó könyvtára	1890	272	272	–	–	–	–
326	Tenkei Polgári Kör könyvtára	1890	1200	1404	–	–	–	–
327	Tordai Iparosok Önképző Egyesületének könyvtára	1881	1912	2480	2	33	2	12
328	Tordai Erzsébet Jótekonyság Egyes. könyvtára	1844	2621	2797	–	–	1803	1951
329	Tordai Kaszinó könyvtára	1830	146	146	–	–	709	709
330	Tordai Ref. leánygimn. tanári könyvtára	1919	26	581	–	46	–	–
331	Tordai Ref. Leánygimn. ifj. könyvtára	1919	44	171	–	375	–	–
332	Tordai Áll. főgimn. könyvtára							
333	Ujszentannai Polgári Olvasókör könyvtára							
334	Ujszentannai Munkás-gimn. könyvtára							
335	Végyvári Olvasókör könyvtára	1901	300	300	–	–	–	–
336	Zilahy Ref. kollégium könyvtára	XVIII. sz.	17116	17976	32	436	–	–
337	Zilahy Seres Samu kölcsönkönyvtára	1900	600	1000	–	–	20	20
338	Zilahy Áll. Tanítóegyesület könyvtára	–	1400	–	–	–	–	–
339	Zsibói Magyar Kaszinó könyvtára	–	250	250	–	–	–	–
340	Gr. Bethlen Bálint könyvtára Keresd	1870	3500	4230	–	–	1200	1260
341	Aradi Fehér könyvtár	1919	1100	1100	–	–	–	–
342	Csiksomlyói Ferencrendi papnövendékek könyvtára	1890	1131	1453	–	–	–	–
343	Nagyenyedi Ref. Tanítóképző tan. könyvtára							
344	Nagyenyedi Ref. Tanítóképző ifj. könyvtára							
345	Nagyenyedi Országos fegyintézet könyvtára	Ismeretlen	1635	560	–	–	–	–
346	Nagykárolyi Protestáns Társaság könyvtára	1900	400	800	–	–	200	400

Tízéves szaporulat összesen	A könyvtár gyarapítására fizetett összeg	Ha nyilvános a könyvtár, évi forgalma		Segélyek?	Megjegyzés
		olvasók	kötetek		
–	–	–	–	–	Az állomány nagy része elkallódott és egy része új beszerzés.
–	–	–	–	–	A szerbek alatt elkallódott.
–	–	–	–	–	Ma is megvan-
–	–	–	–	–	A magyar könyvtár megszűnt.
–	–	–	–	–	Amióta 1926-ban a magyar tagozat megszűnt, azóta nem használják.
–	–	60	200	–	
204	1900	50	1000	–	
609	115000	300	23000	10000 L.	
324	30000	82	13120	–	
–	–	40	120	–	
601	30552	–	–	2000 L.	
502	8742	116	386	–	
–	–	–	–	–	Sorsa ismeretlen.
–	–	–	–	–	Adatokat nem szolgáltatott.
–	–	–	–	–	Sorsa ismeretlen.
–	5000	100	800	–	
1004	19127	–	–	–	
400	–	50	3500	–	
–	–	–	–	–	Teljesen megsemmisült.
–	–	–	–	–	1918-ban nagy része elveszett.
790	120000	–	–	–	
–	–	400	–	–	
322	–	–	–	–	
–	–	–	–	–	Adatokat nem szolgáltatott.
–	–	–	–	–	Adatokat nem szolgáltatott.
600	25000	312	1966	–	

Sorszám	A könyvtár neve	Alapítási éve	Magyar kötet		Román kötet		Egyéb kötet	
			1919	1929	1919	1929	1919	1929
347	Zilahi Magyar Kaszinó könyvtára	1876	1600	2733	–	14	10	64
348	Fogarasi Oltáregylet könyvtára	1915	149	156	–	–	–	–
349	Nagyzeréndi Olvasókör könyvtára	1895	350	200	–	–	–	–
350	Belényesi Kaszinó könyvtára	1858	1550	186	–	–	50	–
351	Belényesi Egyházak könyvtára	1925	–	586	–	–	–	–
352	Világosi Társaskör könyvtára	1904	450	450	–	–	–	–
353	Szilágycsehi Földműves Olvasókör könyvtára	1907	200	390	–	–	–	–
354	Buziási Magyar Olvasókör könyvtára	1903	–	1400	–	–	–	–
355	Nagyszebeni M. P. Kör Irodalmi alosztályának könyvtára	1924	–	253	–	–	–	–

Tízéves szaporulat összesen	A könyvtár gyarapítására fizetett összeg	Ha nyilvános a könyvtár, évi forgalma		Segélyek?	Megjegyzés
		olvasók	kötetek		
1201	68000	–	–	–	
7	–	7	29	–	
–	–	55	2000	–	
–	–	–	–	–	
–	–	20	–	–	
100	10000	200	500	–	
190	–	69	150	–	
–	–	–	–	–	
–	43000	40	–	5000	

B) Népkönyvtárak

A világháborút közvetlenül megelőző másfél évtized alatt különböző állami és társadalmi magyar szervek rendkívüli tevékenységet fejtettek ki *népkönyvtárak* alapításának és szervezésének terén. Azokon a területeken, melyek ma Romániához tartoznak, társadalmi részről az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület (Emke), állami oldalról pedig a m. kir. Földművelésügyi minisztérium és a Muzéumok és Könyvtárak Országos Tanácsa jártak elől ezen a téren.

A Magyar Minerva 1912–13. évi V. kötete szerint, – mely 1915-ben jelent meg s a régi Magyarországnak utolsó ily adattára, – a Romániához csatolt magyar területeken a használatban levő népkönyvtárak száma a következő volt:

Nép-, vándor-, gazdasági és ifjúsági könyvtár	533
Gazdasági népkönyvtár	884
Összesen tehát	1417

népkönyvtár, melyek ugyanez adatgyűjtés szerint igen élénk használatnak örvendtek.

Ez az 1417 magyar népkönyvtár összesen 261.834 kötet könyvet tartott állandóan a legszélesebb néprétegek művelődési vágyának szolgálatában.

A magyar népművelődésnek ez a sok gonddal, hozzáéréssel és áldozattal felépített szervezete e területeken csaknem teljesen összeomlott.

Oka ennek különösen két körülmény: egyfelől a közvetlen háborús és forradalmi behatás, másfelől a népkönyvtárak elhelyezésének körülményei.

Az 1916. évi háborús események különösen a Székelyföldön igen nagy pusztítást végeztek a magyar népkönyvtárakban. A forradalmi idők pedig főként a vegyes lakosságú községekben jártak szomorú következményekkel egyéb magyar intézmények mellett a népkönyvtárak számára is.

Az elhelyezés dolgában viszont épen az a biztonság, melyet az alapítók annak idején kerestek, vált igen sok esetben a viszonyok változásával végzetessé. A népkönyvtárak igen jelentős része nyert ugyanis a községházán, a jegyzői irodában, az állami iskolában, sőt laktanyában is elhelyezést: ezek az erdélyi magyar nép számára szinte kivétel nélkül elvesztek. Jelentős részüket minden valószínűség szerint megsemmisítették, vagy pedig elkótyavetyélték, amire számos esetben van bizonyíték. Ott pedig, ahol az ilyen állami őrizetben álló magyar népkönyvtár még megvan ma is, hozzáférhetetlenné vált nemcsak a mindennapi használat, hanem a legtöbb esetben a pusztaszámbavétel szempontjából is.

Nem szabad tehát csodálkoznunk, hogy a számbavétel, melyet 1928–29. év folyamán eszközöltünk, megdöbbentő képet mutat.

A magyar népkönyvtárak sorsának megállapítása érdekében 1440 címre küldtünk kérdőívet. Ennek az adatgyűjtésnek eredményeképpen ezideig összesen 179 népkönyvtár fennállását sikerült összesen 34.271 kötettel megállapítanunk: ezek nagyrészt azok, melyek felekezeti iskoláknál, lelkeseknél vagy egyéb magyar társadalmi intézményeknél nyertek annak idején elhelyezést.

Ez az adatgyűjtés természetesen kizárólag társadalmi uton történt. De ha az önkéntes társadalmi munka szükségessége és hasznossága még nem is hatja át egészen az erdélyi magyar társadalmat, – az adatgyűjtés esetleges hiányosságaitól ennek a szomorú képnek felderülése aligha várható. Addig semmiesetre sem következhetik be, míg a román falusi hatóságok ellenséget látnak a magyar könyvben s azt minden eszközzel pusztítani, vagy a legjobb esetben lakat alatt tartani igyekeznek.

Arról, hogy ilyen körülmények között a népkönyvtári hálózat háborús veszteségeinek pótlásában az állam vagy akár csak a politikai község segítségére lehessen számítani, természetesen szó sem lehet. A magyar társadalomnak tehát egészen magárahagyottan, saját megtépázott és ezerfelé igénybe vett erőivel kellett erre a munkára is vállalkoznia. Ez annál nehezebb feladat volt, mert a falu népe megszokta, hogy a népkönyvtárat ingyen, ajándékba kapja valahonnan.

Az említett adatgyűjtéssel kapcsolatosan ebben az irányban is megtörtént a kezdeményező lépés. Mindenekelőtt társadalmi intézményeket kellett keresni, melyek a népkönyvtár megalapítására és gondozására vállalkoznak. Mintegy kétszáz esetben ez sikerült is: gazdakörök, egyházközségek, vallásos egyesületek s hitelszövetkezetek a vállalkozók. Az áldozatkészség azonban, melyre ezek a jelentkezők a mai mostoha gazdasági viszonyok között képesek voltak, 1929. év végéig csak 94 új népkönyvtár felállítását tette lehetővé. Ezt is csak úgy, hogy a népkönyvtárak 3000 lejes beszerzési árának egyharmadáról társadalmi uton kellett gondoskodnunk. Ezen a téren előljárt a Gazdasági és Hitelszövetkezetek Szövetségének kolozsvári központja, mely a kötelékébe tartozó magyar hitelszövetkezeteknek nagy mértékben megkönnyítette az új népkönyvtárak beszerzését, valamint a Magyar Nép című elterjedt néplapnak kiadóbizottsága.

Az új erdélyi magyar népkönyvtár-típus a „Magyar Nép Könyvtára” nevet viseli.

Első sorozata a következő 54 bekötött könyvből áll:

a)

A »Magyar Nép« könyvtára.

1. szám Szavaló könyv
2. ” *Dr. György Lajos*: Históriás könyvecske
3. ” *Dr. Csüry Bálint*: Magyar lakodalom (vőfélykönyv)
- 4–5. ” *Ábonyi–Rass*: A betyár kendője
6. ” *Egy mérnök*: A földmérés kiskönyve
7. ” *Dr. Kristóf György*: Bokréta Jókai Mór műveiből
- 8–9. ” *Benedek Elek*: Magyarok története
- 10–11. ” *Valló–Török*: A méhtenyésztés vezérfonala
- 12–13. ” *Dr. Kántor Lajos*: Műkedvelők szinmútára
14. ” *Dr. Balogh Ernő*: A föld köpenyege
15. ” *Maksay V.*: Műsor falusi műkedvelők számára
16. ” *Lampérth Géza*: Egy hold föld. Elbeszélések
17. ” *Nagy Péter*: Három egyfelvonásos szinmű
18. ” *Benedek Elek*: Erdélyi regék és népmondák
19. ” *Voinovics–Bartóky*: Szivárvány Zsuzsi. Bevezetéssel sajtó alá rendezte: *Dr. György Lajos*
- 20és31. ” *Cs. Lázár László*: Mezőgazdasági utmutató. I. rész Talajművelés és trágyázás, II. rész: Növénytermelés. Egybekötve
21. ” *Nemes Elemér*: Daloskönyv
- 22–23. ” *Vásárhelyi János*: Egymás között
24. ” *Sebesi Samu*: Szép a Nyikó s a vidéke s más novellák
25. ” *Földes Zoltán*: Az endrédi leányvásár és más elbeszélések
- 26–27. ” *Dr. Szász Ferenc*: Mindennapi kenyérünk
28. ” *Kis Menyhért*: Marosszéki atyafiaik
29. ” *Jakab Ödön*: Versek
30. ” *Kovács Dezsőné*: Petőfi Sándor és szülei
- 32–33. ” *Dr. Vathy Elek*: A magyar szépirodalom története
- 34–35. ” *Vásárhelyi János*: Az életből az életnek
36. ” *Finta Zoltán*: Jancsi és Juliska
- 37–38. ” *Dr. Szász Ferenc*: Tanácsadó gyümölcsstermelő számára

b)

A Magyar Ifjuság könyvtára.

1. szám Magyar elbeszélők (nyolc elbeszélés)
- 2–3. ” *Benedek Elek*: Gyermekszínház (19 drb.)
- 4–5. ” *A. Conan Doyle*: Tűzkörűli történetek
6. ” *Récsei Ede*: Az ifju Jókai (szindarab)
7. ” *Strom Tivadar*: Bábjátékos Pali
8. ” *Westermann F. Percy*: Li Fan bosszúja
9. ” *Dr. Imre Lajos*: Játékok könyve
10. ” *Málnássy*: A kis pont

c)

Különféle művek.

Petőfi összes költeményei

Arany: Toldi

Makkai Sándor: Megszólalnak a kövek (elbeszélések)

Gyallay Domokos: A nagy tűz árnyékában

” ” Vaskenyéren

” ” Ősi rögön

A népkönyvtár-mozgalom szervezését és lebonyolítását a kolozsvári Juventus iroda végezte el, mely *Dr. Sulyok István* vezetése alatt áll. A könyvek összeválogatása *Gyal-lay Domokos* javaslatai alapján történt. Az üzleti lebonyolítást pedig a kolozsvári Minerva Irodalmi és Nyomdai Műintézet r. t. részéről *Dr. Görög Ferenc* intézte.

II.

Az 54. kötetből álló erdélyi magyar népkönyvtárat az alábbi intézmények és magánosok rendelték meg. A népkönyvtárak az 1929. év folyamán kezdték meg működésüket:

Sorsz.	A megrendelő neve	Helység
1.	Ifjusági Egylet	Kiskede
2.	Hitelszövetkezet	Ombód
3.	Hitelszövetkezet	Bereck
4.	Hitelszövetkezet	Igazfalva
5.	Hitelszövetkezet	Krizba
6.	Hitelszövetkezet	Köpec
7.	Hitelszövetkezet	Szentháromság
8.	Hitelszövetkezet	Szamoskrassó
9.	Hitelszövetkezet	Szapáryfalva
10.	Református Dalkör	Kalotaszentkirály
11.	Református Egyházközség	Rákosd
12.	Róm. Kath. Egyházközség	Görgényüvegcser
13.	Róm. Kath. Népszövetség	Zetelaka
14.	Unitárius Egyházközség	Küküllődombó
15.	Református Egyházközség	Jákóhodos
16.	Róm. Kath. Egyházközség	Magyarpécska
17.	Róm. Kath. Egyházközség	Bordos
18.	Hitelszövetkezet	Ürmös
19.	Dávid Ferenc Ifj. Egylet	Alsófelsőszentmihály
20.	Hitelszövetkezet	Simonyifalva
21.	Hitelszövetkezet	Homoródszentpéter
22.	Hitelszövetkezet	Olasztelek
23.	Hitelszövetkezet	Székelyszentmiklós
24.	Hitelszövetkezet	Székelyderzs
25.	Hitelszövetkezet	Gelence
26.	Gazdasági Egylet	Gyergyószentmiklós
27.	Unit. Egyházközség	Ákosfalva
28.	Ref. Ifj. Egylet	Fehéregyháza
29.	Róm. Kath. Népszövetség	Csikszentdomokos
30.	Tejszövetkezet	Gagy
31.	Hitelszövetkezet	Szék
32.	Gazdakör	Kisiratos
33.	Református Egyházközség	Radnótfája
34.	Botlinger Pál r. kath. lelkész	Batiz
35.	Hitelszövetkezet	Héjjasfalva
36.	Unit. Ifj. Egylet	Nagykede
37.	Halász Antal	Selénd
38.	Dávid Ferenc Ifj. Egylet	Kissolyos
39.	Takó Albert r. kath. plébános	Székelyszenttamás
40.	Hitelszövetkezet	Csernakeresztur
41.	Róm. kath. lelkészi hivatal	Alsófernesely
42.	Ref. Egyházközség	Szalacs

Sorsz.	A megrendelő neve	Helység
43.	Hitelszövetkezet	Etéd
44.	Hitelszövetkezet	Gyergyótölgyes
45.	Hitelszövetkezet	Nyujtod
46.	Hitelszövetkezet	Szilágyfökeresztur
47.	Hitelszövetkezet	Avasujváros
48.	Polgári Olvasó Egylet	Nagyajta
49.	Ref. lelkészi hivatal	Érdengeleg
50.	Hitelszövetkezet,	Alsóboldogfalva
51.	Hitelszövetkezet	Lemhény
52.	Ref. lelkészi hivatal	Erőd
53.	Hitelszövetkezet,	Torontálkeresztes
54.	Ref. lelkészi hivatal	Józsefháza
55.	Ref. lelkészi hivatal	Érendréd
56.	Nőszövetség	Magyardécse
57.	Református Bibliakör	Bogdánd
58.	Hitelszövetkezet	Domokos
59.	Kedves Péter r. kath. plébános	Ujtsnád
60.	Hitelszövetkezet	Tusnád
61.	Unitárius Egyházközség	Nyárádgálfalva
62.	Ifjusági Egylet	Ujszékely
63.	Toroky Gyula ref. lelkész	Marosfelfalu
64.	Hitelszövetkezet	Póka
65.	Hitelszövetkezet	Kolozs
66.	Nagy Zoltán ref. tanító	Mezőkölpény
67.	György Gábor plébános	Kászonaltiz
68.	Ref. Ifjusági Olvasókör	Farcád
69.	Konopi Kálmán dr.	Odvos
70.	Hitelszövetkezet	Majlátfalva
71.	Református iskola	Marosujvár
72.	Hitelszövetkezet	Bögöz
73.	Zakariás Károly	Bikafalva
74.	Református Egyházközség*)	Magyarhermény
75.	Református Egyházközség*)	Bodos
76.	Református Egyházközség*)	Bibarcfalva
77.	Református Egyházközség*)	Kisbacon
78.	Református Egyházközség*)	Nagybacon
79.	Hitelszövetkezet	Nagyernye
80.	Dávid Ferenc Egylet	Kövend
81.	Bottyán Pál ref. lelkész	Erdőhegy
82.	Molnár Sándor evang. lelkész	Barcaujfalu
83.	Református Egyházközség	Oravica
84.	Dr. György József	Ikland
85.	Református Egyházközség	Hidvég
86.	Kovács Pongrác	Gyergyócsomafalva
87.	Református Egyházközség	Magyarvista
88.	Ref. lelkészi hivatal	Érhatvan
89.	Hitelszövetkezet	Szilágypér
90.	Bányász kör	Aninósza
91.	Zoltán Pál ref. lelkész	Sáromberke
92.	Ref. Egyházközség	Marosszentkirály
93.	„Csekefalvi eltávozottak”	Csekefalva
94.	Hitelszövetkezet	Alsórákos

Megjegyzés. A *)-gal jelöltek a Nagybaconi Hitelszövetkezet ajándékai.

III. Községenkénti kimutatás az erdélyi magyar népkönyvtárak helyzetéről.¹⁾

Alsófehérmegye – Județul Alba.

Alvinc – *Vințul de jos*. Népkönyvtárát 1879-ben az állami iskola tanterülete alapította. Állománya: 234 kötet volt. Jelenleg az ujevinci német közönség tartja fenn. Elkallódott 22 kötet. Állománya: 212 kötet. Könyvtáros: Koller Sándor.

Verespatak – *Roșia Montana* népkönyvtárát 1890-ben az EMKE, 1904-ben a MKOT és 1909-ben a FMM alapította. Állománya: 671 kötet volt. Ennek a könyvtárnak nagyrésze meg van most is a román áll. iskolában, de hozzáférhetetlen.

Aradmegye – Județul Arad.

Aradgáj – *Aradgai*. Népkönyvtárát 1916-ban az Országos Magyar Iskola Egyesület alapította. Állománya 100 kötet. Ujabban elkallódott 10 kötet. A megmaradt 90 kötet az új állami elemi iskola igazgató kezéhez került és azóta sorsa ismeretlen.

Bokszeg – *Bocșig* népkönyvtárát 1907-ben a község alapította. Állománya: 150 kötet volt. A könyvtár elkallódott.

Borosjenő – *Ineu* népkönyvtárát 1909-ben a MKOT alapította. A könyvtár már nincs meg.

Kisiratos – *Irațoșul mic*. Népkönyvtárát a gazdakör alapította ujabban. Állománya: 140 kötet. A könyvtárát a Gazdakör kezeli.

Kisjenő – *Chișineul Criș*. Alapított 1901-ben. Állománya: 173 kötet. A Gazdakör (kezeli. A róm. kath. egyházközség most új népkönyvtárát szervez.

Magyarpécska – *Pecica-Ungurească*. Népkönyvtára újabb alakulat. A Gazdakör tartja fenn. Állománya: 200 kötet.

Micske – *Mișca* népkönyvtárát a község 1907-ben alapította. Állománya: 100 kötet volt. Erről a könyvtárról újabb adataink nincsenek.

Nagyzerénd – *Zerind* népkönyvtára 1908-ban alakult. Állománya 205 kötet volt. Jelenleg a Polgári Olvasókör tartja fenn. Időközben elkallódott 5 kötet. Állománya: 200 kötet. Könyvtáros: Pálfi Sándor elnök.

Odvos – *Odvoș* népkönyvtárát 1903-ban a VKM alapította. Állománya: 70 kötet volt. Ez a könyvtár teljesen elkallódott, most szervezi meg újólág Dr. Konopi Kálmán földbirtokos.

Selénd – *Silindia* népkönyvtára 1903-ban alakult. Állománya 173 kötet volt. Jelenleg a Hitelszövetkezet tartja fenn. Időközben 114 kötet elveszett. Állománya: 59 kötet, azonban senki sem használja. Könyvtáros: András Gyula tanító.

Simonyifalva – *Satu-Nou* népkönyvtárát 1910-ben a MKOT alapította. Állománya 178 kötet. Jelenleg a Kath. Kör tartja fenn. Időközben több könyvet kiselejtezték és ujonnan szereztek be 212 kötetet. Állománya: 299 kötet. Könyvtáros: Balogh József.

¹⁾ A számbavétel az 1929. december 31-iki helyzetet tünteti fel.

Besztercenaszódmege – Județul Nasăud.

Cegőtelke – *Tigau* népkönyvtára új alakulat. Állománya: 400 kötet. A ref. papilakban van elhelyezve. Könyvtáros: Dérczy Imre, ref. lelkész.

Magyarnemegye – *Nimigea-Ungurească* népkönyvtárát az EMKE alapította 1894-ben. Állománya: 313 kötet volt. Jelenleg a ref. egyház-község tartja fenn. Állománya: 363 kötet. Könyvtáros: Pichler Károly, ref. tanító.

Zsejk – *Jeica* népkönyvtárát az EMKE alapította 1895-ben. Állománya: 104 kötet volt. A könyvtár már nincs meg. Az új népkönyvtár most van megszervezés alatt.

Biharmegye – Județul Bihor.

Magyarcséka – *Ceica* népkönyvtárát 1910-ben a MKOT alapította. Állománya 135 kötet volt. A könyvtár már nincs meg.

Bolyok – *Baioc* népkönyvtárának alapítási éve ismeretlen. Jelenleg a Gazdakör tartja fenn. Állománya: 200 kötet. Könyvtáros: Katona Jenő tanító.

Belényes – *Beiuș* népkönyvtárát a MKOT alapította 1901-ben. Állománya: 355 kötet volt. Ez a könyvtár már nincs meg.

Belényesujlak – *Uilac de Beiuș* népkönyvtárát 1900-ban alapították. Állománya 212 kötet volt. Jelenleg azonban nincs meg. Az új népkönyvtár most van megszervezés alatt.

Biharbél – *Beliu* népkönyvtárának alapítási éve ismeretlen. A Hitelszövetkezet tartja fenn. Állománya: 300 kötet. Könyvtáros: Kovács Géza pékmester.

Bihardiószeg – *Diosig* népkönyvtárát a község alapította 1880-ban a népköz számára. Állománya 98 kötet volt. Jelenleg a Gazdakör tart fenn népkönyvtárát, melynek állománya: 1000 kötet.

Biharpüspöki – *Episcopia Bihorului* népkönyvtárát 1911-ben a MKOT alapította. Állománya bizonytalan. Ez a könyvtár már nincs meg. Most a Hitelszövetkezet szervezi meg az új népkönyvtárt.

Élesd – *Aleșd* népkönyvtárát 1900-ban alapították. Állománya: 151 kötet volt. Ujabban a ref. egyházközség ajándékozása folytán gyarapodott. Állománya: 260 kötet. A ref. egyházközség tartja fenn. Könyvtáros: Vadai Béla, ref. esperes.

Érköbölkut – *Cubulcut* népkönyvtárát a Magyar Nemzeti Múzeum alapította 1902-ben. A könyvtár jelenleg a Hitelszövetkezet kezelésében van. Állománya: 289 kötet. Könyvtáros: Erdélyi Józsefné.

Fugyi – *Fughiu* népkönyvtára 1901-ben keletkezett. Állománya 173 kötet volt. Ez a könyvtár már nincs meg. Most a Hitelszövetkezet szervezi meg az új népkönyvtárát.

Gyanta – *Gința* népkönyvtárát a MKOT alapította 1911-ben. Ez a könyvtár már nincs meg. Most a Hitelszövetkezet szervezi meg az új népkönyvtárát.

Jákohodos – *Hodiș* népkönyvtára 1900-ban keletkezett. Állománya: 149 kötet volt. Azóta nagyrésze elkallódott. Jelenleg a ref. egyházközség tartja fenn. Állománya: 35 kötet.

Köröskisjenő – *Ineu* népkönyvtárát 1908-ban alapították. Állománya: 100 kötet volt. Háború alatt 20 kötet elveszett. Jelenlegi állománya: 80.

Rév – *Vad* népkönyvtárát a FMM alapította 1905-ben. Állománya: 134 kötet volt. Ez a könyvtár most már nincs meg.

Nagyszalonta – *Salonta* népkönyvtárát az Ipartestület alapította. Állománya: 300–400 kötet. Az ipartestület elnöksége a könyvtárát állandóan gyarapítja.

Szentjobb – *Sâniob* népkönyvtárát 1903-ban alapították. Állománya: 173 kötet volt. Ez a könyvtár már nincs meg.

Tenke – *Tinca* népkönyvtárát a MKOT alapította 1905-ben. Állománya: 495 kötet volt. Jelenleg a Polgári Kör tartja fenn. Időközben több könyv elveszett, úgy hogy állománya: 150 kötet. Könyvtáros: Kassay Béla ref. lelkész.

Brassómege – Județul Braşov.

Keresztvár – *Teliu* népkönyvtárát 1903-ban alapította az EMKE. Állománya: 380 kötet volt. A háboru alatt nagyon sok könyv elveszett és utóbb 22 kötetet szereztek be, jelenlegi állománya: 110 kötet. A ref. egyházközség tartja fenn. Könyvtáros: Olosz Ferenc, ref. tanító.

Krizba – *Crizbav* népkönyvtárát a MKOT alapította 1905-ben. Állománya: 322 kötet volt. Ez a könyvtár a háboru alatt teljesen elkallódott. A krizbai Hitelszövetkezet most szervezi meg az új népkönyvtárát.

Pürkerecz – *Purcăreni* népkönyvtárát 1905-ben a község alapította. Állománya: 150 kötet volt. Ez a könyvtár már nincs meg.

Csikmege – Județul Ciuc.

Borszék – *Borsec* népkönyvtárát 1909-ben a politikai község alapította. Ez a könyvtár már nincs meg.

Csikszentdomokos – *Sândominic* népkönyvtárát a Gazdakör alapította 1902-ben. Állománya: 173 kötet volt. Ez a könyvtár már nincs meg. Az új népkönyvtár megszervezését a róm. kath. Népszövetség helyi tagozata vállalta magára.

Csikrákos – *Racul* népkönyvtára 1908-ban alakult meg. Állománya: 100 kötet volt. A háboru alatt ez a könyvtár teljesen elkallódott. Most a kath. Népszövetség ifjúsági szakosztálya szervezi meg a népkönyvtárát. Eddigi állománya: 100 kötet. Könyvtáros: László Imre plebános.

Csikszentmárton – *Sânmartin* népkönyvtárát a FMM alapította 1903-ban. Állománya bizonytalan volt. Ez a könyvtár már nincs meg. Az új népkönyvtár megszervezését a kath. Népszövetség ifjúsági egyesülete vállalta magára.

Csikszentmiklós – *Nicoleşti* népkönyvtárát a község alapította 1907-ben. Állománya 100 kötet volt. Ez a könyvtár már nincs meg. Az új népkönyvtár megszervezését a kath. egyházközség vállalta magára.

Csiktapolcza – *Toplița Ciuc* népkönyvtárát a község alapította 1907-ben. Állománya: 150 kötet volt. Ez a könyvtár már nincs meg. Az új népkönyvtár megszervezésére a Hitelszövetkezet vállalkozott.

Gyergyóbékás – *Bicaşul Ardealului* népkönyvtárát 1913-ban az EMKE alapította. Ez a könyvtár teljesen elkallódott.

Gyergyószentmiklós – *Gheorgheni* népkönyvtárát a Földmives ifj. Egylet alapította 1904-ben. Állománya 643 kötet volt. Háborus események következtében nagyrésze elkallódott, úgy, hogy jelenlegi állománya 80–100 kötet. A Gazdasági Ifj. Egyesület tartja fenn. Könyvtáros: Balázs Sándor tanító.

Kászonalitz – Plăeșii de jos népkönyvtárát a község 1902-ben alapította. Állománya: 173 kötet volt. A könyvtár a háború alatt teljesen elkallódott. A nagykászoni kath. Népszövetség vállalkozott az új népkönyvtár megszervezésére.

Szépviz – Frumoasa népkönyvtárát az iparos egyesület tartja fenn. Állománya: 150 kötet. Könyvtáros: Zakariás Gerő kereskedő.

Tusnád – Tușnad népkönyvtárát Koncz plebános alapította 1911-ben. Állománya: 251 kötet volt. Jelenleg a Hitelszövetkezet tartja fenn, állománya 20–25 kötet. A többi a háború alatt elkallódott.

Ujtusnád – Tușnadul nou népkönyvtárát a Gazdakör alapította 1913-ban. Állománya: 83 kötet volt. Háborús események következtében ez a könyvtár elkallódott. A Gazdakör vállalkozott az új népkönyvtár megszervezésére.

Várdotfalva – Sumuleu népkönyvtárát az EMKE alapította 1912-ben. Állománya ismeretlen. Ez a könyvtár már nincs meg. Az új népkönyvtár megszervezése a kath. egyházközség és a Hitelszövetkezet vállalkoztak.

Fogarasmegye – Județul Făgăraș.

Oláhujfalú – Noul Român népkönyvtárát az EMKE és az iskola alapította. Jelenleg a ref. egyházközség tartja fenn. Állománya: 400 kötet. Könyvtáros a mindenkori lelkész.

Hunyadmegye – Județul Hunedoara.

Csernakeresztúr – Cristur népkönyvtárát az EMKE 1904-ben alapította. Az állami iskolában volt elhelyezve. Ez a könyvtár már nincs meg.

Deákbanya – Petrila népkönyvtárát 1907-ben alapították. Állománya: 150 kötet volt. Jelenleg a kath. egyházközség tartja fenn népkönyvtárát, melynek állománya: 480 kötet. Könyvtáros: ifj. Szabó Lajos villanyszerelő.

Déva – Deva népkönyvtárát az EMKE alapította 1913-ban. Állománya bizonytalan. Jelenleg az Országos Magyar Párt dévai tagozata tartja fenn. Állománya: 5–600 kötet. Könyvtáros: Göllner Károly.

Körösbánya – Baia de Criș népkönyvtárát az EMKE 1890-ben alapította. Állománya: 94 kötet volt. Ez a könyvtár már nincs meg.

Rákost – Răcășița népkönyvtárát az EMKE alapította 1905-ben. Állománya bizonytalan. Ez a könyvtár már nincs meg. Az új népkönyvtár megszervezésére a ref. egyházközség vállalkozott.

Vulkán – Vulcan népkönyvtárát 1908-ban a MKOT alapította. Állománya: 82 kötet volt. Ez a könyvtár már nincs meg.

Háromszékmegye – Județul Treiscaune.

Aldoboly – Dobolii de jos népkönyvtárát a község alapította 1912-ben. Állománya: 100 kötet volt. Ez a könyvtár már nincs meg. Az új népkönyvtár megszervezését a ref. egyházközség vállalta magára.

Alsócsernátón – Cernatul de jos népkönyvtárát a község 1905-ben alapította. Állománya: 150 kötet volt. Ez a könyvtár már nincs meg.

Arpatak – Arpatac népkönyvtárát a község 1902-ben alapította. Állománya: 173 kötet volt. Ez a könyvtár már nincs meg. Az új népkönyvtár megszervezésére a ref. egyházközség vállalkozott.

Árkos – *Arcuş* népkönyvtárát 1912-ben a Gazdakör alapította. Állománya: 100 kötet volt. Ez a könyvtár jelenleg is megvan a teljes állománnyal.

Barót – *Baraolt* népkönyvtárát 1902-ben a Gazdakör alapította. Állománya: 173 kötet volt. Ebből a könyvtárból 102 kötet maradt meg. Könyvtáros az egyesület elnöke.

Bereck – *Breţcu* népkönyvtára 1905-ben alakult. Állománya: 170 kötet volt. Ez a könyvtár már nincs meg. Az új népkönyvtár megszervezésére a Hitelszövetkezet vállalkozott.

Erősd – *Arcuşd* népkönyvtárát 1905-ben alapították. Állománya: 100 kötet volt. Ez a könyvtár már nincs meg. Az új népkönyvtár megszervezésére a ref. egyházközség vállalkozott.

Estelnek – *Estelnic* népkönyvtárát 1905-ben alapították. Állománya: 100 kötet volt. Ez a könyvtár már nem létezik. Az új népkönyvtár megszervezésére a róm. kath. egyházközség vállalkozott.

Feldoboly – *Doboli de sus* népkönyvtárát 1908-ban a község alapította. Állománya: 100 kötet volt. Azóta 40 kötettel gyarapította. Állománya: 140 kötet.

Felsőcernáton – *Cernatul de sus* népkönyvtárát 1909-ben az EMKE alapította. Állománya: 327 kötet volt. Időközben nagyrésze elveszett. Jelenleg a ref. egyházközség tartja fenn. Állománya: 150 kötet. Könyvtáros: Sólyom Ferenc ref. lelkész.

Futásfalva – *Alungeni* népkönyvtárát 1905-ben alapították. Állománya: 100 kötet volt. Ez a könyvtár már nincs meg.

Gelence – *Ghelinţa* népkönyvtárát 1912-ben a magyar földmivvelésiügyi miniszter alapította. Állománya: 100 kötet volt. Időközben elveszett 75 kötet. Jelenleg a Hitelszövetkezet tartja fenn. Állománya: 25 kötet.

Hidvég – *Hăghig* népkönyvtárát 1901-ben a FMM alapította. Állománya: 251 kötet volt. Ez a könyvtár már nincs meg. Az új népkönyvtár megszervezésére a ref. egyházközség vállalkozott.

Ikafalva – *Icafalău* népkönyvtárát újabban alapította a ref. egyházközség. Állománya: 66 kötet. Könyvtáros: Szőke Miklós ref. lelkész.

Ilyefalva – *Ilieni* népkönyvtárát 1875-ben László Lukács alapította. Állománya: 1148 kötet volt. Ennek a könyvtárnak nagy része elveszett. A megmaradt 250 kötetes népkönyvtárát a ref. egyházközség tartja fenn. Könyvtáros: Dénes István, ref. lelkész.

Kálnok – *Călnic* népkönyvtárát 1896-ban Hosszu Ferenc tanító alapította. Állománya: 367 kötet volt. Ez a könyvtár már nincs meg.

Kézdiszentkereszt – *Poian* népkönyvtárát a M. Kir. Földmivvelésiügyi miniszter alapította 1912-ben. Állománya: 100 kötet volt. Jelenleg az Olvasókör tartja fenn. Állománya: 28 kötet, ami a fenti alapításból megmaradt. Könyvtáros: Király Ferenc tanító.

Kisborosnyó – *Boroşneul mic* népkönyvtárát 1902-ben alapították. Állománya 173 kötet volt. Ebből a könyvtárból csak 40–50 kötet maradt meg a ref. egyház tulajdonában.

Kovászna – *Covasna* népkönyvtárát 1901 és 1903-ban az EMKE és MKOT alapították. Állománya: 290 kötet volt. Ebből egy rész elveszett a háború folyamán. Jelenlegi állománya: 120 kötet. Könyvtáros: Dancs Lajos kántor-tanító.

Köpecz – *Chepeţ* népkönyvtárát 1902-ben alapították. Állománya: 173 kötet volt. Ez a könyvtár már nincs meg. Az új népkönyvtár megszervezésére a Hitelszövetkezet vállalkozott.

Lemhény – *Lemnia* népkönyvtárát 1902-ben a Gazdakör alapította. Állománya: 173 kötet volt. Ez a könyvtár már nem létezik. Az új népkönyvtár megszervezésére a Hitelszövetkezett vállalkozott.

Miklósvár – *Micloșoara* népkönyvtárát 1917-ben a Gazdakör alapította. Állománya: 100 kötet volt. Ennek a könyvtárnak fele elveszett. Állománya 50 kötet.

Nagyajta – *Aita mare* népkönyvtárát 1902-ben alapították. Állománya: 173 kötet volt. Jelenleg a Polgári Olvasóköri tartja fenn. Állománya: 400 kötet. Könyvtáros: Kósa Gyula szabómester.

Nagybacon – *Bățanii mari* népkönyvtárát az EMKE 1901-ben alapította. Állománya: 131 kötet volt. Időközben több könyv elveszett. Jelenleg a ref. egyházközség tartja fenn. Állománya 70–80 kötet. Könyvtáros: Nagy Elek lelkész.

Nagyborosnyó – *Boroșneul mare* népkönyvtárát 1902-ben az EMKE alapította. Állománya 1200 kötet volt. Ebből megmaradt 302 kötet, melyet a ref. egyházközség tart fenn. Könyvtáros: Pál Ferenc tanító.

Nyujtód – *Lunga* népkönyvtárát 1905-ben alapították. Állománya: 100 kötet volt. Ez a könyvtár már nincs meg. Az új népkönyvtár megszervezését a Hitelszövetkezet vállalta magára.

Ozsdola – *Ojdula* népkönyvtárát 1901-ben alapították. Állománya: 173 kötet volt. Ez a könyvtár már nincs meg. Az új népkönyvtár megszervezésére a Hitelszövetkezet vállalkozott.

Papolc – *Păpăuți* népkönyvtárát 1902-ben a MKOT alapította. Állománya: 422 kötet volt. Jelenleg a Hitelszövetkezet tartja fenn. Állománya: 3–400 kötet.

Páké – *Pachia* népkönyvtárát 1901-ben az EMKE alapította. A könyvtár azóta gyarapodott. Állománya: 500 kötet. A ref. egyházközség tartja fenn. Könyvtáros: Jancsó László ref. lelkész.

Páva – *Pava* népkönyvtárát a ref. egyházközség alapította újabb a volt áll. elemi iskola könyvtárából. Állománya: 150 kötet. Könyvtáros: Szász Mihály ref. lelkész.

Réty – *Reci* népkönyvtárát 1903-ban az EMKE, FMM. Olvasóegylet, és VKM alapították. Állománya 703 kötet volt. Ez a könyvtár már nincs meg.

Szárزازajta – *Aita Seacă* népkönyvtárát 1907-ben a MKOT alapította, 1909-ben az EMKE gyarapította. Állománya 423 kötet volt. E könyvtár nagy része elkallódott. Jelenleg a ref. egyházközség tart fenn népkönyvtárát, melynek állománya: 50 kötet. Könyvtárosa: Incze Viktor tanító.

Torja – *Turia* népkönyvtárát 1905-ben alapították. Állománya: 150 kötet volt. Ez a könyvtár már nem létezik.

Uzon – *Ozun* népkönyvtárát 1901-ben alapították. Állománya: 173 kötet volt. Azóta egyre szaporodott, úgy, hogy jelenlegi állománya 700 kötet. A ref. egyházközség tartja fenn. Könyvtáros: Pünkösti István ref. lelkész.

Zágon – *Zagon* népkönyvtárát 1902-ben a MKOT alapította. Állománya: 352 kötet volt. Ez a könyvtár a háború alatt teljesen elkallódott.

Kisküküllőmegye – Județul Târnava mică.

Buzásbesenyő – *Beșineu* népkönyvtárát az EMKE alapította 1912-ben. Állománya 3–400 kötet volt. Ez a könyvtár már nincs meg. Most társadalmi uton szerzik meg az új népkönyvtárát.

Harangláb – *Hărănglab* népkönyvtárát 1901-ben alapították. Állománya: 173 kötet volt. Ez a könyvtár már nincs meg. Az új népkönyvtár megszervezésére a Hitelszövetkezet vállalkozik.

Küküllőszéplak – *Suplac* népkönyvtárát 1904-ben az EMKE alapította. Ez a könyvtár már nincs meg.

Magyarsáros – *Șaroș* népkönyvtárát 1901-ben az EMKE alapította. Állománya 321 kötet volt. Jelenleg az unit. egyházközség tartja fenn. Állománya: 305 kötet. Könyvtáros Székely Tihamér.

Szőkefalva – *Seuca* népkönyvtárát 1906-ban az EMKE alapította. Állománya: 140 kötet volt. Ez a könyvtár már nincs meg.

Kolozsmegye – Județul Cluj.

Bánffyhungyad – *Huedin* népkönyvtárát 1892-ben az EMKE alapította. Állománya: 296 kötet volt. Jelenleg a ref. egyház tartja fenn. Gyarapította 30 kötettel. Állománya: 300 kötet. Könyvtáros: a ref. lelkész.

Bodonkut – *Vechea* népkönyvtárát 1900-ban az EMKE alapította. Állománya: 410 (kötet volt. Ebből a könyvtárból 80 kötet maradt meg a ref. elemi iskola kezelésében.

Bonczhida – *Bonțida* népkönyvtárát 1900-ban az EMKE alapította. Állománya 673 kötet volt az állami iskolában elhelyezve. Ez a könyvtár már nincs meg.

Györgyfalva – *Giurfalău* népkönyvtárát az áll. iskola alapította. Állománya: 375 kötet volt. Ez a könyvtár már nincs meg.

Kispetri – *Petrinzel* népkönyvtárát 1910-ben a község alapította. Állománya 100 kötet volt. Jelenleg a ref. egyház tart fenn népkönyvtárát, melynek állománya: 30–40 kötet. Könyvtáros a ref. tanító.

Kolozs – *Cojocna* népkönyvtárát 1904-ben a MKOT alapította. Állománya: 334 kötet volt. Jelenleg a magyar kaszinó tartja fenn. Állománya: 183 kötet. Könyvtáros: Pünkösti József ref. tanító.

Magyarfenes – *Feneșul Ungureșc* népkönyvtárát a Hitelszövetkezet alapította 1903-ban. Állománya 170 kötet volt. Azóta gyarapította. Jelenlegi állománya: 395 kötet. Könyvtáros: Gábor László földműves.

Magyarlóna – *Luna de sus* népkönyvtárát 1912-ben a község alapította. Állománya: 100 kötet volt. Ez a könyvtár már nincs meg.

Magyarókerke – *Musrău* népkönyvtárát 1912-ben a Gazdakör alapította. Állománya 100 kötet volt. Ez a könyvtár jelenleg is megvan. Gyarapított 32 kötettel. Állománya 132 kötet. Könyvtáros: Barabás Árpád lelkész.

Magyarszovát – *Suatu* népkönyvtárát 1890-ben az EMKE alapította. Állománya 1112 kötet volt. Ennek a könyvtárnak nagyrésze elkallódott, ami megmaradt, az zár alatt van az áll. iskolában.

Magyarvista – *Viștea* népkönyvtárát az EMKE alapította 1906-ban. Állománya: 300 kötet volt. Ez a könyvtár megvan most is az ált. iskola kezelésében. Könyvtáros: Székely János áll. isk. igazgató.

Nagypetri – *Petrindu* népkönyvtárát a község alapította 1910-ben. Állománya: 100 kötet volt. Ez a könyvtár már nincs meg.

Szucság – *Suceag* népkönyvtárát 1901-ben az EMKE alapította. Állománya: 292 kötet volt. Ennek egy része most is megvan az áll. iskolában zár alatt.

Türe – *Turea* népkönyvtárát 1912-ben a Gazdakör alapította. Állománya 100 kötet volt. Ez a könyvtár teljesen elkallódott.

Vajdakamarás – *Vaidacămăraș* népkönyvtárát 1910-ben a község alapította. Állománya 100 kötet volt. Ez a könyvtár már nincs meg.

Zsobok – *Jeboc* népkönyvtárát 1900-ban alapították. Állománya 114 kötet volt. Jelenleg a ref. egyházközség tartja fenn. Állománya 97 kötet. Könyvtáros: Kovács Lajos ref. igazgató tanító.

Marostordamegye – Județul Mureș.

Abafája – *Apalină* népkönyvtárát 1912-ben a Gazdakör alapította. Állománya 100 kötet volt. Ebből 40 kötet maradt meg a ref. egyházközség kezelésében. Könyvtáros: Bőjthe Zoltán ref. tanító.

Ákosfalva – *Acățari* népkönyvtárát az EMKE 1905-ben alapította. Állománya: 745 kötet volt a ref. iskolában elhelyezve. Jelenleg a ref. egyház tartja fenn. Állománya a háború alatt: 200 kötetre apadt. Könyvtáros: Biró Mózes ref. lelkész.

Deményháza – *Dămieni* népkönyvtárát az iskola tartja fenn. Állománya 50 kötet. Könyvtáros: Sinka Károly ig. tanító.

Disznajó – *Purcești* népkönyvtárát 1910-ben a Gazdakör alapította. Állománya: 100 kötet volt. Most a ref. Olvasóegylet tartja fenn. Állománya: 50 kötet. Könyvtáros: Zsigmond Dezső ref. lelkész.

Folyfalva – *Foi* népkönyvtárát 1910-ben a Gazdakör alapította. Állománya: 100 kötet volt. Ebből megmaradt 96 kötet. Könyvtáros a gazdakör elnöke.

Gödemesterháza – *Stânceni* népkönyvtárát 1898-ban az EMKE alapította. Állománya 116 kötet volt. Ez a könyvtár már nincs meg. Az új népkönyvtár megszervezésére a róm. kath. Népszövetség vállalkozott.

Görgényszentimre – *Ghiurghiu* népkönyvtárát 1910-ben alapították. Állománya: 150 kötet volt, amiből azonban 30 kötet elkallódott. Jelenleg a ref. egyházközség tartja fenn. Állománya 120 kötet.

Görgényüvegcsür – *Glăjărie* népkönyvtárát a FMM alapította 1901-ben. Állománya: 152 kötet volt. Ez a könyvtár már nincs meg. Az új népkönyvtár megszervezésére a róm. kath. egyházközség vállalkozott.

Ikland – *Iceland* népkönyvtárát 1908-ban alapították. Állománya 100 kötet volt. Ebből a könyvtárból alig néhány kötet maradt meg. Most ugyan szervezi az unitárius egyház.

Jobbágyfalva – *Iobăgeni* népkönyvtárát 1908-ban alapították. Ennek a könyvtárnak nagyrésze elveszett. A megmaradt 34 kötetet az unit. egyházközség tartja fenn és akarja gyarapítani.

Kisadorján – *Adrianul mic* népkönyvtárát 1905-ben alapították. Állománya: 166 kötet volt. A megmaradt 100 kötetes könyvtárát most az unitárius egyházközség kezeli. Könyvtáros: Fekete József unit. tanító.

Lukafalva – *Luca* népkönyvtárát 1904-ben az EMKE alapította. Állománya: 430 kötet volt. Ebből megmaradt 152 kötet. Könyvtáros: Péter Domokos ref. tanító.

A községben népkönyvtárat tart fenn a gazdakör is. Állománya 46 kötet. Könyvtáros: Péter Domokos ref. tanító.

Magyardellő – *Dileul Nou* népkönyvtárát az EMKE és a Gazdakör alapították. Állománya: 102 kötet.

Magyarjára – *Jara de Mureș* népkönyvtárát 1910-ben alapították. Állománya 100 kötet volt, melyből jelenleg 45 kötet van meg. A ref. egyház tartja fenn. Könyvtáros: Böjthe Andor ref. lelkész.

Magyaró – *Aluniș* népkönyvtárát 1912-ben alapították. Állománya 100 kötet volt. Jelenleg a ref. egyháznak van népkönyvtára 70–80 kötettel. Könyvtáros: Kiss Lajos lelkész.

Marosbogát – *Bogata de Mureș* népkönyvtárát 1894-ben az EMKE alapította. Állománya: 210 kötet volt. Ez a könyvtár teljesen elkallódott. Jelenleg az Olvasó Egylet tart fenn népkönyvtárát, melynek állománya: 650 kötet. Könyvtáros: Szepessy József birtokos.

Maroskeresztur – *Cristești* népkönyvtárát 1909-ben a Gazdakör alapította. Állománya 100 kötet volt. Ez a könyvtár a háború alatt teljesen elkallódott.

Marosnagylak – *Noșlac* népkönyvtárát a ref. egyházközség alapította. Állománya: 62 kötet. Könyvtáros: Koncz Ferenc ref. lelkész.

Marossárpatak – *Glodeni* népkönyvtárát 1907-ben alapították. Állománya: 100 kötet volt. Jelenleg a Gazdakör tartja fenn. Állománya gyarapodott 50 kötettel. Könyvtáros: Adorján Károly ref. tanító.

Marosujvár – *Uioara* népkönyvtára újabb alakulat. A Polgári Kör tartja fenn. Állománya: 300 kötet.

Mezőbergenye – *Berghia* népkönyvtárát 1901-ben a FMM alapította. Állománya: 359 kötet volt. Jelenleg a ref. egyházközség tartja fenn. Állománya: 366 kötet. Könyvtáros Liszka Gedeon ref. tanító.

Mezőkölpény – *Culpeni* népkönyvtárát 1909-ben a Gazdakör alapította. Állománya 100 kötet volt, amiből 50 kötet elkallódott. Könyvtáros: Nagy Zoltán tanító.

Mezősámsond – *Sincai* népkönyvtárát 1898-ban az EMKE alapította. Állománya 202 kötet volt. Jelenleg a Gazdakör és a felekezeti iskola tart fenn népkönyvtárt, melynek állománya: 130 kötet. Könyvtáros: Klozer György ref. lelkész.

Nagyteremi – *Tirimia mare* népkönyvtárát 1900-ban a FMM alapította. Állománya: 156 kötet volt. Ez a könyvtár már nincs meg.

Nyárádgálfalva – *Gălești* népkönyvtárát a Gazdakör 1909-ben alapította. Állománya: 100 kötet volt. A könyvtár most is a Gazdakör gondozásában van. Állománya: 90 kötet. Könyvtáros: Török Elek tanító.

Nyárádmagyaros – *Măgherani* népkönyvtárát 1911-ben a Gazdakör alapította. Állománya: 100 kötet volt. Ez a könyvtár már nincs meg.

Nyárádremete – *Eremitul* népkönyvtárát 1900-ban az EMKE alapította. Állománya: 168 kötet volt. Jelenleg a róm. kath. iskola kezelésében van 39 kötet. Könyvtáros: Incze Sándor ig. tanító.

Nyárádselye – *Silia* népkönyvtárát a kath. egyházközség újabban alapította. Állománya: 40–50 kötet. Könyvtáros: Borbáth Endre tanító.

Nyárádszentbenedek – *Murgești* népkönyvtárát 1909-ben az EMKE alapította. Állománya: 238 kötet volt. Jelenleg a ref. egyház tartja fenn. Állománya 116 kötet. Könyvtáros: Nagy András ref. lelkész.

Nyárádszentanna – *Sântana Niraj* népkönyvtárát 1910-ben Darányi földművelésügyi miniszter ajándékozta. Jelenlegi állomány: 102 kötet. A Gazdakör, Közművelődési Egyesület tartják fenn. Könyvtáros: Fóris Mihály.

Palotailva – *Lunca Bradului* népkönyvtárát 1901-ben az EMKE alapította. Az áll. iskolában volt elhelyezve. Állománya: 138 kötet volt. Ez a könyvtár már nincs meg.

Póka – *Păigeni* népkönyvtárát 1903-ban alapították. Állománya: 173 kötet volt. Jelenleg a Hitelszövetkezet tartja fenn. A könyvtárát gyarapították 41 kötettel. Könyvtáros: Moldován Sándor földműves.

Pókakeresztur – *Păcureni* népkönyvtárát 1909-ben a Gazdakör alapította. Állománya 100 kötet volt. A könyvtár jelenleg is megvan, azonban a háborús események következtében elveszett 64 kötet. Állománya: 36 kötet. Könyvtáros: Mihályfalvi Gábor tanító.

Radnótfája – *Jermuteni* népkönyvtárát 1911-ben a Gazdakör alapította. Állománya: 100 kötet volt. A könyvtár megvan most is a régi állománnyal. A ref. egyház tartja fenn. Könyvtáros: Bakk József ref. lelkész.

A Hitelszövetkezet népkönyvtára újabb alakulat. Állománya: 70 kötet. Könyvtáros: Técsy János ref. tanító.

Sáromberke – *Dumbrăvioara* népkönyvtárát 1908-ban a Gazdakör Szövetkezete alapította. Állománya: 100 kötet volt. Jelenleg a ref. egyház tartja fenn és gyarapította 100 kötettel. Állománya: 200 kötet. Könyvtáros: Zoltán Pál ref. lelkész.

Szék – *Sic* népkönyvtárát 1909-ben a MKOT alapította. Állománya: 268 kötet volt. A könyvtár jelenleg is megvan az állami iskolában, de hozzáférhetetlen.

Székelyhodos – *Hodoșa* népkönyvtárát 1900-ban az EMKE alapította. Állománya: 234 kötet volt. A könyvtár nagy része elveszett. A megmaradt 48 kötet a plebánián van elhelyezve. Új népkönyvtár megszervezésére a Hitelszövetkezet vállalkozott.

Szenháromság – *Troița de Bădeni* népkönyvtárát 1912-ben az EMKE alapította. Állománya: 286 kötet volt. Ez a könyvtár a háború alatt teljesen megsemmisült. Az új népkönyvtár megszervezésére a Hitelszövetkezet vállalkozott.

Szováta – *Sovata* népkönyvtárát 1905-ben a község alapította. Állománya: 100 kötet volt. Ez a könyvtár már nincs meg.

Teke – *Teaca* népkönyvtárát a Gazdakör alapította. Állománya: 130 kötet. Könyvtáros: Dr. Muzsnay László esperes.

Toldalag – *Toldal* népkönyvtárát újabban szervezik meg. A ref. egyházközség már is tart néhány kötetes könyvtárat, amit a hivek rendelkezésére bocsát.

Toplicza – *Toplița* népkönyvtárát 1905-ben a község alapította. Állománya: 100 kötet volt. Ez a könyvtár már teljesen elkallódott.

Nagyküüllőmegye – Județul Târnava mare.

Fehéregyháza – *Albești* népkönyvtárát az EMKE alapította 1912-ben. Ez a könyvtár a háború alatt teljesen elkallódott. Újabban a ref. Ifjúsági Egyesület alapított könyvtárat, melynek állománya 120 kötet.

Héjjasfalva – *Hașfalău* népkönyvtárát 1910-ben a Gazdakör alapította. Állománya 100 kötet volt. Ez a könyvtár már nincs meg.

Olthéviz – *Hoghiz* népkönyvtárát az EMKE alapította 1897-ben. Állománya: 330 kötet volt. A könyvtár jelenleg is megvan az áll. iskolában és csak a tanulók használják. Új népkönyvtár megszervezésére a Hitelszövetkezet vállalkozott.

Ürmös – *Ormeniș* népkönyvtárát 1893-ban az EMKE alapította. Állománya: 134 kötet volt. Ez a könyvtár már nincs meg.

Szamosmegye – Jud. Someș.

Erzsébetbánya – *Băniți* népkönyvtárát az EMKE alapította. Állománya: 257 kötet volt az állami iskolában elhelyezve. Ebből a könyvtárból 30–40 kötet maradt meg a róm. kath. egyházközség kezelésében.

Magyarláros – *Lăpușul Unguresc* népkönyvtárát 1900-ban alapították. Állománya: 150 kötet volt. Jelenleg a ref. egyházközség használja, de annak állományát pontosan nem lehet megállapítani.

Szatmármegye – Județul Sătmar.

Adorján – *Adrian* népkönyvtárát 1905-ben alapították. Állománya: 100 kötet volt. Ebből a könyvtárból 80 kötet maradt meg a ref. egyházközség kezelésében. Könyvtáros: a lelkész.

Aranyosmedgyes – *Mediasul aurit* népkönyvtárát 1904-ben a VKM alapította. Állománya: 250 kötet volt. Ez a könyvtár már nincs meg. Az új népkönyvtár megszervezésére az iparosok és kereskedők köre vállalkozott.

Avasfelsőfalu – *Negrești* népkönyvtárát a Hitelszövetkezet 1912-ben alapította. Állománya: 100 kötet volt. Ez a könyvtár már nincs meg.

Avasujváros – *Orașul-nou* népkönyvtárát 1900-ban alapította a község. Állománya 249 kötet volt. Ez a könyvtár már nincs meg. Az új népkönyvtár megszervezésére a Hitelszövetkezet vállalkozott.

Gyéres – *Ghirișa* népkönyvtárát 1900-ban a község alapította. Állománya 149 kötet volt. Ez a könyvtár már nincs meg.

Hirip – *Bolcan* népkönyvtárát 1912-ben a Hitelszövetkezet alapította. Állománya: 85 kötet volt. Ebből elkallódott 39 kötet. Megmaradt állomány: 46 kötet. Könyvtáros: Szücs Béla ref. tanító.

Józsefháza – *Jojib* népkönyvtárát a Józsefházi ref. Dalkör 1929-ben alapította. Állománya: 105 kötet. Könyvtáros: Z. Demeter János ref. tanító.

Mikóla – *Micula* népkönyvtárát 1910-ben a község alapította. Állománya: 100 kötet volt. Ez a könyvtár már nincs meg. Az új népkönyvtár megszervezésére a ref. egyházközség vállalkozott.

Ombód – *Ambud* népkönyvtárát 1905-ben a Hitelszövetkezet alapította. Állománya: 100 kötet volt. Ebből a könyvtárból 24 kötet maradt meg. Könyvtáros: Marján Ferenc földmives.

Szamoskrassó – *Cărășeu* népkönyvtárát 1912-ben a Hitelszövetkezet alapította. Állománya: 100 kötet volt. Azóta gyarapította, jelenlegi állománya: 158 kötet. Könyvtáros: Tóth Kálmán ref. tanító.

Szilágymegye – Județul Sălaj.

Bere – *Berea* népkönyvtárát a ref. egyházközség alapította. Állománya: 30 kötet. Könyvtáros: a ref. lelkész.

Érendréd – *Andrid* népkönyvtárát 1911-ben az MKOT alapította. Jelenleg a ref. egyházközség tartja fenn. Állománya: 100 kötet.

Érkörtvélyes – *Curtuiușeni* népkönyvtárát a Hitelszövetkezet alapította. Állománya: 65 kötet. Könyvtáros: Radványi Mihály ref. tanító.

Ipp – *Ip* népkönyvtárát a Gazdakör alapította. Állománya: 100 kötet. Jelenleg a Hitelszövetkezet kezeli. Könyvtáros: Bossoki Antal pénztáros.

Kraszna – *Crasna* népkönyvtárát a politikai község tartja fenn. Állománya: 52 kötet. A könyvtárat senki sem használja.

Mezőveresháza – *Vereșhaza* népkönyvtárát a ref. egyházközség alapította. Állománya: 100 kötet. Könyvtáros: Török István ref. lelkész.

Ottomány – *Otomani* népkönyvtárát a Hitelszövetkezet alapította. Állománya: 29 kötet. Könyvtáros: Cs. Nagy Dániel ref. lelkész.

Szilágycseh – *Cehul-Silvaniei* népkönyvtárát 1892-ben az EMKE alapította. Állománya: 99 kötet volt. Ez a könyvtár már nincs meg. Jelenleg a Földműves Olvasókör tart fenn népkönyvtárát, melynek állománya: 200 kötet. Könyvtáros: Láposi Kiss István elnök.

Szilágyfőkeresztur – *Cristur* népkönyvtárát 1900-ban a község alapította. Állománya: 114 kötet volt. Ez a könyvtár nincs meg. Jelenleg a ref. iskola tart fenn népkönyvtárát. Állománya: 120 kötet. Könyvtáros: Salamon Gyula ref. tanító.

Szilágykövesd – *Chieşd* népkönyvtárát 1910-ben a község alapította. Állománya: 100 kötet volt. Ez a könyvtár már nincs meg.

Vérvölgy – *Verveghiu* népkönyvtárát 1913-ban a Gazdakör alapította. Állománya: 76 kötet volt. Ez a könyvtár már nincs meg.

Zilah – *Zălau* népkönyvtárát 1906-ban a MKOT alapította. Állománya: 685 kötet volt az áll. iskolában elhelyezve. Ez a könyvtár már nincs meg.

Zsibó – *Jibou* népkönyvtárát 1901-ben alapították. Állománya: 173 kötet volt. Ez a könyvtár már nincs meg.

Szolnokdobokamegye – Județul Someș.

Bálványosváraalja – *Unguraș* népkönyvtárát 1909-ben a MKOT alapította. Állománya: 152 kötet volt. Ebből a könyvtárból megmaradt 100 kötet.

Domokos – *Dămăcușeni* népkönyvtárát 1902-ben a község alapította. Állománya: 173 kötet volt. Ez a könyvtár megvan most is az állami iskolában elhelyezve. Állománya: 173 kötet. Könyvtáros: Soó Mariska áll. tanítónő.

Sajóudvarhely – *Odorheiu-Sieu* népkönyvtárát a ref. Nőszövetség alapította. Állománya: 40 kötet. Most akarják gyarapítani.

Vákudu – *Căldău* népkönyvtárát a magyar állam alapította. Állománya: 50 kötet volt. Ez a könyvtár megvan most is a község tulajdonában, de nem használja senki.

Retteg – *Reteag* népkönyvtárát 1898-ban az EMKE alapította. Állománya: 331 kötet volt. Ez a könyvtár már nincs meg. Ujabban a ref. egyházközség állított fel egy 180 kötetes népkönyvtárát, mely mind új beszerzés. Könyvtáros: Sófalyv Károly ref. lelkész.

Szörény megye – Județul Severin.

Bálincz – *Balinț* népkönyvtárát 1912-ben a Gazdakör alapította. Állománya: 100 kötet volt. Könyvtárát azóta gyarapította 70 kötetel. Állománya: 170 kötet. Könyvtáros: Egri János.

Nagybodófalva – *Bodofalva* népkönyvtárát 1908-ban a MKOT alapította. Állománya: 145 kötet volt. Jelenleg a Gazdakör tart fenn népkönyvtárát, melynek állománya: 710 kötet, ebből új beszerzés 420 kötet. Könyvtáros: Varga Lajos elnök.

Igazfalva – *Igazfalva* népkönyvtárát 1899-ben a FMM alapította. Állománya: 121 kötet volt. Ez a könyvtár már nincs meg. Ujabban a Polgári Olvasókör tart fenn népkönyvtárát, melynek állománya: 81 kötet. Könyvtáros: Szőke Gábor földműves.

Karánsebes – *Caransebeş* népkönyvtárát a MKOT alapította. Állománya: ismeretlen. A Szabad Lyceumban volt elhelyezve. Ez a könyvtár már nincs meg.

Lugos – *Lugoj* népkönyvtárát 1906-ban a MKOT alapította. Ez a könyvtár már nincs meg.

Nörincse – *Nevrincea* népkönyvtárát 1910-ben a magyar állam alapította. Az állami iskolában volt elhelyezve. Ebből a könyvtárból most 50–60 kötet van meg, amit használnak.

Temes-Torontálmege – Județul Timiș-Torontal.

Dezsánfalva – *Dejan* népkönyvtárát a község 1913-ban alapította. Állománya: 85 kötet. Könyvtáros: a mindenkori bíró. Ezenkívül az áll. iskola is tart fenn népkönyvtárát, melynek állománya: 370 kötet. Könyvtáros: Lengyel Ferenc tanító.

Erdőhegy – *Pădureni* népkönyvtárát 1901-ben a község alapította. Állománya: 173 kötet volt. Ez a könyvtár már nincs meg. Jelenleg a ref. templomi énekkar tart fenn népkönyvtárát, melynek állománya: 50 kötet. Könyvtáros: a ref. lelkész.

Gátalja – *Gătaia* népkönyvtárát a DMKE alapította. Állománya: 302 kötet volt. Ezt a könyvtárát a „Dal- és Könyvtár Egylet” kezelte. Mivel azonban az egyletnek nem ismerték el jogi személyiségét, a könyvtár sincs használatban.

Gizellafalva – *Ghizela* népkönyvtárát 1902-ben a község alapította. Állománya: 173 kötet volt. Ez a könyvtár már nincs meg.

Majlátfalva – *Măișat* népkönyvtárát 1903-ban a község és 1907-ben a Gazdakör alapította. Állománya: 273 kötet volt. Ezek a könyvtárak már nincsenek meg. Az új népkönyvtár megszervezésére a román. kath. egyház-község vállalkozott.

Nagyszentmiklós – *Sânnicolaul mare* népkönyvtárát a DMKE alapította. Ez a könyvtár már nincs meg.

Ötvösd – *Otvești* népkönyvtárát a Hitelszövetkezet tartja fenn. Állománya: 273 kötet. Könyvtáros: a Hitelszövetkezet vezetője.

Szinérszeg – *Sinerșig* népkönyvtárát 1908-ban a község alapította. Állománya: 100 kötet volt. Ebből a könyvtárból 52 kötet maradt meg, amit a ref. egyházközség kezel.

Sztancsófalva – *Stanciova* népkönyvtárát 1906-ban a Gazdakör alapította. Állománya: 100 kötet volt. Ez a könyvtár már nincs meg. Most gyűjtés útján szervezik meg az új népkönyvtárát.

Végvár – *Tormac* népkönyvtárát 1903-ban a község alapította. Állománya: 172 kötet volt. Ez a könyvtár már nincs meg. Jelenleg a ref. iskola tart fenn népkönyvtárát, melynek állománya: közel 500 kötet. Könyvtáros: Zöld Mihály ref. esperes.

Tordaaranyosmege – Județul Turda.

Alsófelsőszentmihály – *Mihaiu-Viteazul* népkönyvtárát 1913-ban alapították. Állománya: 83 kötet volt. Ez a könyvtár már nincs meg. Az új népkönyvtár megszervezésére a Dávid Ferenc Ifj. Egyesület vállalkozott.

Alsójára – *Iara de jos* népkönyvtárát 1880-ban az áll. iskola alapította. Állománya: 323 kötet volt. Ez a könyvtár a román áll. iskola tulajdonába ment át és így nem használható. Az új népkönyvtár megszervezésére a Hitelszövetkezet vállalkozott.

Aranyosgyéres – Câmpia-Turzii népkönyvtárát 1900 és 1912-ben a község alapította. Állománya: 207 kötet volt. A könyvtárát most a ref. egyházközség tartja fenn és gyarapította. Állománya: 300 kötet. Könyvtáros: Bartha Lajos ref. lelkész.

Felvinc – Vințul de sus népkönyvtárának alapítási éve ismeretlen. A Polgári Olvasóköri tartja fenn. Állománya: 200 kötet.

Kercsed – Cârcedea népkönyvtárát 1905-ben a község alapította. Állománya: 100 kötet volt. Ez a könyvtár már nincs meg.

Magyarléta – Litenii de sus népkönyvtárát a Gazdakör 1912-ben alapította. Állománya: 100 kötet volt. Ez a könyvtár már nincs meg. Jelenleg a ref. egyházközség tart fenn népkönyvtárát, melynek állománya: 100 kötet. Könyvtáros: Mihályfalvi István ref. lelkész.

Sinfalva – Cornești népkönyvtárát 1902–1912-ben a község alapította. Állománya: 273 kötet volt. Ez a könyvtár nincs meg. Jelenleg az unit. egyházközség tart fenn népkönyvtárát, melynek állománya: 137 kötet. Könyvtáros: Árkosi Tamás unit. lelkész.

A községben népkönyvtárát létesített a róm. kath. egyházközség is, melynek állománya: 60 kötet. A róm. kath. kulturházban van elhelyezve. Könyvtáros: Mosonszky Henrik rk. plebános

Székelyföldvár – Feldioara népkönyvtárát 1927-ben a ref. egyházközség alapította. Állománya: 126 kötet. Könyvtáros: Ady László ref. lelkész.

Székelykocsárd – Războieni népkönyvtárát 1905-ben a Gazdakör alapította. Állománya: 100 kötet volt. Ujabban 310 kötettel gyarapították a könyvtárát. Állománya: 410 kötet. Könyvtáros: Kónya Gerő közb. elnök.

Szind – Sândulești népkönyvtárát 1929-ben a „Dávid Ferenc Egylet” alapította. Állománya: 10 kötet. Könyvtáros: Lőfi Béla unit. tanító.

Tordatur – Tureni népkönyvtárát 1897-ben az áll. iskola alapította. Állománya: 82 kötet volt. Ez a könyvtár már nincs meg.

Várfalva – Moldovenești népkönyvtárát az unit. egyház és az ipartestület tartja fenn. Állománya: 400 kötet. Könyvtárosok: Pataki András lelkész és Simon József.

Udvarhelymegye – Județul Odorhei.

Alsóboldogfalva – Bodogaia de jos népkönyvtárát 1912-ben az EMKE alapította. Jelenleg a ref. egyház tartja fenn. Állománya: 224 kötet. Könyvtáros: Varró Mózes ref. lelkész.

Alsósófalva – Ocna de jos népkönyvtárát 1900-ban a község alapította. Állománya: 147 kötet volt. Ez a könyvtár már nincs meg. Az új népkönyvtár megszervezésére a Hitelszövetkezet vállalkozott.

Bágy – Bădeni népkönyvtárát 1907-ben a Gazdakör alapította. Állománya: 100 kötet volt. Ez a könyvtár már nincs meg. 1924-ben a községi Dalkör alapított népkönyvtárát 100 kötettel.

Bikafalva – Tăureni népkönyvtárát 1905-ben a község alapította. Állománya: 100 kötet volt. Jelenleg a ref. egyházközség tart fenn népkönyvtárát, melynek állománya: 40 kötet. Könyvtáros: az igazgató tanító.

Bordos – Bordoș népkönyvtárát 1912-ben az EMKE alapította. Jelenleg a róm. kath. egyházközség tart fenn népkönyvtárát 50 kötettel. Könyvtáros: Fekete József plebános.

Bögöz – Mugeni népkönyvtárát 1912-ben az EMKE alapította. Ennek a könyvtárnak néhány kötete maradt meg, amit a róm. kath. egyházközség kezel.

Felsősfalva – *Ocna de sus* népkönyvtárát a FMM alapította 1901-ben. A könyvtár jelenleg is megvan az áll. iskolában. Állománya: 125 kötet. Könyvtáros: Borbély Mózes áll. tanító.

Firtosváralja – *Firtușa* népkönyvtárát a Gazdakör 1907-ben alapította. Ez a könyvtár megvan most is.

Homorodjánosfalva – *Ionești* népkönyvtárát 1907-ben a Gazdakör alapította. Állománya: 100 kötet volt. Azóta gyarapította 76 kötettel. Állománya jelenleg: 176 kötet. Könyvtáros: Sigmond József unit. lelkész.

Homorodszentpéter – *Petreni* népkönyvtárát 1908-ban a Gazdakör alapította. Állománya: 100 kötet volt. Ez a könyvtár már nincs meg. Az új népkönyvtár megszervezésére a Hitelszövetkezet vállalkozott.

Kecsedkiszfalud – *Satul-mic* népkönyvtárát 1912-ben a Gazdakör alapította. Állománya: 100 kötet volt. A háború alatt egy része elkallódott. Jelenlegi állománya: 10 kötet. Könyvtáros: Szabó Albert ref. tanító.

Kibéd – *Chibed* népkönyvtárát a MKOT alapította, a Gazdakör helyiségében van elhelyezve. Állománya: 233 kötet. Könyvtáros: Orbán Mihály földműves.

Kissolyos – *Soimoșul-mic* népkönyvtárát az Ifjúsági Dávid Ferenc Egyesület alapította. Állománya: 40–50 kötet.

Medesér – *Medișor* népkönyvtárát a Gazdakör alapította. Állománya: néhány kötet a papi lakban elhelyezve. Könyvtáros: Pálffy Albert unit. lelkész.

Nagykede – *Chedea-mare* népkönyvtárát 1908-ban a Gazdakör alapította. Állománya: 100 kötet. Az unit. ifjúsági egyesület tartja fenn. Könyvtáros a lelkész.

Nagysolyos – *Soimoșul mare* népkönyvtárát az EMKE 1902-ben alapította. Állománya: 100 kötet volt, a Gazdakör kezelésében. Azóta gyarapodott 100 kötettel. Jelenleg a ref. egyházközség kezeli. Állománya: 200 kötet. Könyvtáros a lelkész.

Olasztelek – *Tâlișoara* népkönyvtárát 1907-ben a község alapította. Állománya: 100 kötet volt. Ez a könyvtár már nincs meg. Az új népkönyvtár megszervezésére az olaszteleki Kulturális Egyesület vállalkozott.

Simonyifalva – *Simonești* népkönyvtárát 1907-ben a község alapította. Állománya: 100 kötet volt. Ez a könyvtár már nincs meg. Az Olvasóegylet alapított újabb népkönyvtárát, melynek állománya: 47 kötet. Könyvtárosok: Elekes Kálmán és Nagy Mihály kisgazdák.

Sükö – *Crișeni* népkönyvtárát a ref. dalegyesület alapította. Állománya: 20–25 kötet. Könyvtáros: Kovács József földműves.

Székelybethlenfalva – *Beclean* népkönyvtárát 1905-ben a Gazdakör alapította. Állománya 100 kötet volt. Azóta gyarapította 70 kötettel. Jelenlegi állománya: 170 kötet. Könyvtáros: Oláh Imre tanár.

Székelyderzs – *Dârjiu* népkönyvtárát az állami iskola alapította. Állománya: 588 kötet volt. Ez a könyvtár nincs meg. Jelenleg az Unitárius Ifjúsági Egyesület tart fenn népkönyvtárát, melynek állománya: 300 kötet. Könyvtáros: István János földműves.

Székelykeresztur – *Cristur* népkönyvtárát 1902-ben a MKOT alapította. Állománya: 335 kötet. Ez a könyvtár már nincs meg.

Székelyszentmiklós – *Nicoleni* népkönyvtárát az unit. egyházközség tartja fenn. Állománya: 40 kötet. Könyvtáros: Kozma Zoltán unit. lelkész.

Székelyszenttamás – *Tâmașul* népkönyvtárát 1907-ben a Gazdakör alapította. Állománya: 100 kötet volt. Ez a könyvtár már nincs meg. Az új népkönyvtár megszervezésére a róm. kath. Népszövetség vállalkozott.

Ujszékely – *Săcuieni* népkönyvtárát az EMKE alapította. Állománya: 258 kötet volt. Ebből a könyvtárból 163 kötet megmaradt, amit most az Olvasóegylet kezel. Könyvtáros: Máthé Sándor unit. lelkész.

Városfalva – *Orășeni* népkönyvtárát a Gazdakör alapította 1907-ben. Állománya: 100 kötet volt. Azóta 80 kötettel gyarapodott. Könyvtáros: Vas Elek gazda.

A községben népkönyvtárat tart fenn az ifjuság is. Állománya: 150 kötet. Könyvtáros: Bartalis Márton tanító.

Népkönyvtárat tart fenn még az unit. egyház is. Állománya: 120 kötet. Könyvtáros: Báró József unit. lelkész.

Zetelaka – *Zetea* népkönyvtárát 1880-ban a róm. kath. plebánia alapította. Állománya: 504 kötet volt. Ennek a könyvtárnak nagyrésze elveszett, mindössze 15 kötet maradt meg. Uj beszerzés 25 kötet, állománya jelenleg 40 kötet. Könyvtáros: Bartos Mihály plebános.